

RAHNUMA

Telephone: Edgcombe 1257

A BI WEEKLY PAPER

Annual Subscription \$3.00

Published by H. K. Krikorian, 961 St. Nicholas Avenue, New York, N. Y.

Entered as second-class matter Aug. 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of Mar. 3, 1879.

Vol. XII, No. 5, March 1, 1930

Ճիւտ 12, Նո. 5, Մարտ 1, 1930

ՐԱՀՆԻՒՄԱՆԸՆ ԻԽԹԱՐԱԹԸ

ՊԷՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

Էվվելա, Բահնիմանըն Կարէսինտէրի
Թէպտիլաթա տիգգաթ օլունսուն,

Էսփի Էսթէսի

180 Lexington Ave.,

New York, N. Y. Իտի

Վէ Թէլէֆօնը Ashland 1461 Իտի:

Եւնի Էսթէսի

961 St. Nicholas Ave., Apt. 25

New York, N. Y.

Վէ Թէլէֆօնը Edgcombe 1257 տիր:

Սանիէն, պու. քերէրէ ապօնէ միւտտէթլէրի
Դեկտ. 31, 1929տա պիթմիշ օլանլարըն կազէ-
թարը իշինէ պիր իսպարնամէ գօյմուշը: Պուն
լարա կէլէճէք տէֆա կազէթա կէօնտէրիմէյէ-
ճէք տիր: Կազէթալարըն տէվամընը արգու
հաշնլէր իլը Փուրսաթլէ \$3.00 կէօնտէրմէյէ
հիմմէթ էյլէսինլէր: Տէվամընը արգու էթմէ-
յինլէր պու կէլէն նուսիլէր իշին եարըմ տօ-
լար եանի 50 սէնթ պօրճու տըրլար: Անը կէօն-
տէրմէլէրի արգու օլունուր: Իմիտ Կտէր իլ
ճիւլէսի տէ սըվարըլլարընը վազթընտա Թէճ-
տիտ Կտէրլէր:

ՄԻԻԷԼԷԼԻՅ

ԼՕՆՏՐԱ ԳՕՆՖԵՐԱՆՍԸՆՍԱՆ ԱԼԱՃԱՂՄԸՁ
ՏԷՐՍ

Տիւնեանըն էն պէօյիւք պէշ տէվլէթլէրի
պու կիւն Լօնտրատա պիր գօնֆէրանս ագտ էթ-
միշլէր վէ մազսէտլէրի պահրիյէ գուվլէթլէ-
րինի Թահտիտ էթմէք իշին պիր եօլ պուլմազ
տըր: Պունտա տա մազսէտլէրի արալարընտա
մուհարէպէյի իմքեանսըզ գըլմազ տըր: Վէ իւ-
միտլէրի շու տըր քի, էկէր պու պէշ տէվլէթլէր
քէնտի արալարընտա հարպը իմքեանսըզ գըլա-
պիրլըրլէրսէ, տիկէր մէտէնի միլլէթլէր արա-
սընտա տաիսի մուհարէպէնին էօնիւնիւ ալմըշ օ-
լուրլար վէ պու եօլտա ճիհանտա սուլը Թէէ-
մին Կտէպիրլըրլէր:

Պու տէվլէթլէրի պու մէսլէքէ սէվզ Կտէն
միւճիպ իսէ կէլէն ճիհան մուհարէպէսինին
անլէրէ էօյրէթտիյի պազը մուհիմ տէրսլէր
տիր: Անլէր կէօրտիլէր քի իքի եա զիյատէ
միլլէթլէր արասընտա գուհուր Կտէն մուհարէ-
պէլէր տէրհալ ճիհան մուհարէպէսինէ Թահվիլ
օլույօր: Ամէրիգա կիպի ուզազ վէ տիկէրլէր-
տէն այրը տուրան պիր միլլէթ պիրլէ չօզ կէշ-
մէգտէն օլ կիրտապ իշինէ չէքիտի: Վէ պու
ասրտա մուհարէպէլէր էօյլէ միւտհիշ պիր հալ
քէսպ Կտիյօր քի, վուգու պուլան մատտի վէ
մանէվի զայաթ Թազմին Կտիլէմէյէճէք զայաթ
օլույօր: Խուսուսա պու սօն սէնէլէրտէ իմին
իճրա էթտիյի քէշֆիյաթ հարպ իշին էօյլէ
միւշլէք եօլլար պուլմուշ տըր քի, պիր տահա
պիր ճիհան մուհարէպէսի գուհուր էթսէ, նէ-
թիճէսի մէտէնիյէթին վէ պէշլէրիյէթին մահվ

օլմասննտա դարար գըլմճագ տըր: էյրօփլէյն-
լէր, պօմպալար, գէհրլի կաղար, իլլէթ ճըրմ-
լարը հարպըն պաշլամասննտան պիր գաչ կիւն,
սօնրա միլլէթլէրի մահվ հտէճէք տիրլէր:

Պու պէօյիւք միլլէթլէր պու տէհէթլի նէ-
թիճէ հօնիւնտէ, տախմի սուհը թէհմին էթ-
մէքտէն պաշգա պիր եօլ կէօրմէյօրլար: Վէ պիւ
պէլատան պէշէրիյէթի գուրթարմագ իշիւն էլ-
լէրինտէն կէլէն հէր վասըթայը գուլլանմագա,
հէր Ֆէտաքեսարլըղը էթմէյէ գարար վէրմիշ
տիրլէր:

Շիմտի պէօյիւք տէվլէթլէրին պու թէշպ-
պիւսիւ հօնիւնտէ պիրիմ սիյասի վազիյէթի-
միզի միլթալէա էտէլիմ:

Պիզ միլլէթճէ պէօյիւք պիր հադգսըղըղա
մարուզ օլմուշըղ: Վաթանըմըղա պէրապէր
ճիւմլէ օլանըմըղը դայ էթմիշ, բուի դէմինէ տա
ղըմըշ իզ: Սէնէլէր միւրուր էտիյօր վէ տահա
միւզայագամըղըն սօնու կէլմէյօր: Պիր էրմէ-
նիսթան գալմըշ, օնուն տա պիր գըսմը թիւր-
քիւն էլինէ կէշմիշ, իտարէսինին տէ պէլի պիր
գըսմը Մօսկօվայա մէրպուլ տըր:

Պու ահվալ արասընտա վաթանըմըղըն թէ-
մամիյէթին վէ միլլի հուրրիյէթիմիզի մուհա-
ֆագա էթմէք իշիւն եօլ նէ տիր:

Էվվէլա միւշքիւթըմըղը հիսապ էտէլիմ.
Պիր քիւշիւք միլլէթ մագամընտա պէօյիւք պիր
գըսմըմըղ տիւնեանըն չար ճիհէթինտէ տաղըլ-
մըշ ըղ, օրալարտա դարիպլէր վէ մուհաճիւրլէր
իզ, նէ իզթիսատի նէ սիյասի պիր էհէմմիյէթի
միզ վար տըր: Էրմէնիսթանտաքիլէր իսէ խա-
րիճի շէտիտ պիր ըէթիմ ալթընտա եաշայօր-
լար: Անլէրին սիյասի հուզուգը Բուս վէ Թիւրք
կիպի իքի պէօյիւք գօնշուլարլա թահտիտ է-
տիրմիշ տիր:

Իմտի էրմէնիին քէնտի քեամիլ իսթիգլա-
լիյէթին էլտէ էտէպիւմէսի իշիւն,

Օ՝ եա քէնտի ճէհտ վէ չապասըլլա օլ իպ-
թիգլալիյէթի պու իքի գօնշուլարըն էլինտէն
ալմալը տըր, եախօտ պու իքի գօնշուլար քէն-
տինէ մէրհամէթ էտիպ՝ պիրի օնտան ալտըղը
քարաքիլի խտէ էթմէլի, օլ պիրի տէ քէնտինին
իպարէ ի ումուրընտան էլինի չէքմէլի տիր,
եա տա խարիճի պիր գուվվէթ օլ իքի գօնշու-
լարտան անըն հադգընը ալըպ քէնտինէ վէրմէլի
տիր:

Պու Կօլլարտան իլք իքիսինի խայալ էթմէք
չօնուգուլ, պուտալալըք տըր: Վէ պու Լօն-
տրա գօնֆէրանսը, իւշիւնճիւ եօլու տիւշիւն-

մէմիզի այնի տէրէճէ պիր համագաթ հալինի,
կէթիւրմիշ տիր:

Միլլէթլէր քէնտիլէրին շախսի վէ պէօյիւք
տաւալարը իշիւն մուհալէպէյէ կիրիշմէյի
միւմքիւսիզ գըլմագա չալըշըքէն, տիւնեանըն
պիր քէօշէսինտէ պուլունան քիւշիւք պիր գալմ
իշիւն, անըն գօնշուլարը իլէ հարպա կիրիպ՝
անլէրին էլինտէն էրմէնիյի գուրթարմագա չա-
լըշագաղարընը նա՞սըլ տիւշիւնէ պիրիւր իզ:

Պու կիւն Բուսիա իլէ Չինին պիր մէսէլէսի
գուհուր էթտիյինտէ վէ անլէրին օրտուլարը
պիրի պիրլէրինին գարըսընտա տիզիլտիյին-
տէ, նէ Ինկիլթէրա, նէ Ճափօնիա, նէ Ամէրի-
գա միւտախէլէ էթմէյիպ՝ անճագ անլէրէ սուլ-
իւզրէ մէսէլէլէրինի հալլ էթմէլէրինի թաւսի-
յէ էյլէյիպ պէքէտիլէր: Չինին տախիլինտէ
Չինիլէր պիրիպիրիյէ չարիւշըպ, հաթթա
էճնէպիլէրին հուզուգունա թէարրուգլար վու-
գու պուլուրքէն պէօյիւք տէվլէթլէրին հիշ պի-
րի Չինին ալէյհինտէ հարպ իլան էթմէտի:

Պէօյիւք միլլէթլէր ճիտտէն հարպտան իհ-
թիրազ էտիյօրլար, հարպտան գօրգույօրլար,
վէ Լօնտրա գօնֆէրանսը հարպը իմքեանսըղ
գըլմագ իշիւն միլլէթլէրին պիր չապասը տըր:

Իմտի պու գօնֆէրանսըն պիրգէ վէրտիլի
տէրս չու տըր. — Էրմէնիսթանըն քեամիլ իս-
թիգլալիյէթի իշիւն գօնշու միլլէթլէրին հար-
պա թուլթուլարագ պիրիմ եագամըղը պրագա-
ճագլարընա, եախօտ պէօյիւք տէվլէթլէրտէն
պիրինին եա պիր գաշընըն կէլիպ պիրիմ իշիւն
հարպ էտէրէք պիրգէ իսթիգլալիյէթիմիզի վէր-
ճէքէլէրինէ իմիտ պաղլամայալըմ: Հէլէ պիրմ
չօլ գաիֆ վէ քիւշիւք էրմէնիսթանըն, վէ չու
տիւնեանըն չար ճիհէթինէ տաղըմըշ օլան
մուհաճիւր էրմէնիլէրին, պու իսթիգլալիյէթի
քէնտի թէշպպիւսիւմիւզլէ էլտէ էտէպիլէճէ-
յիմիզի խայալ էթմէյէլիմ:

Իմտի պու ահվալ արասընտա պիրիմ յեղա
փոխական կուսակցութիւնլէր թէշքիլ էթմէմիզ
եախօտ յեղափոխական կուսակցութիւնլէրին
իպգասընա սայ էթմէմիզ, վէ կէնճիլմիզ արա
սընտա յեղափոխական թէսալվուրլարը թէշ-
վիզ էթմէմիզ, չու Լօնտրա գօնֆէրանսըն
թէշպպիւսիւ վէ տիկէր միլլէթլէրին սուլ-
տէվամի իշիւն օլան ճէհտլէրի էթմէնտէ հա-
տագաթ սայըմալը տըր: Պու ահվալ արասըն-
տա պիրիմ վազիֆէմիզ յեղափոխական կու-
սակցութիւնլէրի լագվ. էտիպ, տահա զիյատէ
մագուլ օլան գէմին իւզէրինտէ քէնտի գուվ-

վեթերինիդի պերլէտիրմէք տիր :

Պու կիւնէլէրտէ պաղը զաթլար Փարզլը կու-
սակցութիւնլար արասընտա պիր իթթիհատ հա
սըլ էթմէք արզուսընտա տըրլար : Պու փէք
միւսթանսէն պիր թէչէպպիւս տիր : Լաքին պիդ
ձէ «յեղափոխական» թէսավվուր պիգտէ պու-
լունտուգճա, պու շէյ հէմ պիդի խոյալի վէ
ղայրի մագուլ խիւլէալար իլէ մէշղուլ գըլար ,
հէմ տէ պիդտէն Փարզլը մէսլէքտէ պուլունտան-
լար իլէ միւշարէքթ իթմէմիդէ մանի օլուր :
Աղգային հայաթըմըղըն նէմասընճա միւլէսսիր
վէ մուվաֆֆադ պիր իթթիհատ հասըլ էթմէ-
միդ իշին «յեղափոխական» կուսակցութիւնլէ-
րին լաղվը վէ միւլէթիմիդին հագիդի իհթիյա-
ճաթը իզէրինէ միւլէսսէս իթթիհատըն թէչէթի-
լի էլլէմ տիր :

Ճիհանըն էֆըեար ագընթըսընը անլայլայ օլ
աղընթըլա վէ մագուլ մէպտէլէրէ մուվաֆըդ
պիր եօլտա իշլէմէքլէ վէ անճադ օլ եօլտա մու-
վաֆֆադ օլապիլիր իզ :

Յ. Գ. Գ.

ԳԻԼԻՍԻ ԹԵՐԵՆՆԻԻՄԼԻՐԻ

Քիլիսէլէրիմիդտէ թէրէննիւմլէրէ էհէմմի-
թ Վերլիմէսի փէք միւնասիւպ տիր : Կիւզէլ
թէրէննիւմլէր հէմ մագամլարը վէ հէմ սէօդ-
լէրլէլէր ըուհլարը իպատէթէ սէվդէ էտէրլէր :

Քիլիսէլէրտէ թէրէննիւմ օլունտան իլահի վէ
անթէմլէր պաղէն էրմէնիճէ պաղէն տէ ինկիլիդ
ձէ լիսանտա օլմասընա միւնասէպէթ վար տըր .
չիւնքի ճէմասթլարտա պու իքի լիսանլարը տա
անլայան պուլունտուղունտան իքի նէվ թէրէն-
նիւմլէրտէն տէ իսթիֆատէ էտէնլէր օլաճադ
տըր : Լաքին պաղէն քիլիսէտէ իթալիանճա վէ
Լաթիսնէ լիսանտա իլահիլէրին թէրէննիւմ է-
տիլմէսինի պիդ անլայամատըդ : Ճէմասթլարը-
մըղտա պու լիսանտա սէօլլէնիլէն իլահիլէրի
անլայանլար եօդ տըր : Քիլիսէ խըտմէթլէրի ի-
պատէթ տիր , վէ պու իպատէթ սալթ օլ խըտ-
մէթի իճրա էտէնլէրին տէյիլ, իլլա ճէմաս-
թըն թարաֆընտան վէ ճէմասթ իշին արդ օ-
լունուր : Սէօլլէրի անլաշըմայան խըտմէթլէրէ
ճէմասթ Փիքըէն վէ դալպէն իշթիւրպէ էտէմէ-
տիլլէրի թագտիրտէ օ իպատէթ օլմագտան չը-
դըպ արթիսթիք պիր իճրասթ յոդըր : Պիգճէ Ա-
մէքիդալլարըն քիլիսէլէրինտէ պէօլլէ Լա-
թիսնէ վէ Փրանսըղճա իլահի թէրէննիւմլէն
պիր միւնասէպէթ օլմատըղը կիպի , պիդիմ ճայ

Աւետարանական քիլիսէլէրտէ մէզքիւր լիսան-
լարտա իլահի թէրէննիւմլէն հիշ ըուզուսմ վէ
միւնասէպէթ եօդ տըր : Իլահիլէրին ճէմասթը
իպատէթէ տալէթ վէ թէչլիդ էտիպ՝ անլէրին
ըուհանի հիսսիյաթընը իզհար վէ թէրֆի էտէն
նէվտէն օլմալարը լաղըմ տըր :

Յ. Գ. Գ.

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

ԿԻԻՆԷՇ ՓԵՐԹԵՎԼԷՐԻ ՎԷ ԿԻԻՆԷՇ

Կիւնէշ տիւնեայա քէնտի փէրթէվլէրինի
կէօնտէրի վէ անլէր կէթիւրտիլէրի նուր վէ
հէրարէթլէ տիւնեա եիւղիւնտէ հայաթ վէ
հիւան մէյտանա կէթիւրիլէր : Պուլունթլարը եա
րըպ՝ կէչէրէք էթրաֆա մէսէրրէթ սաչարլար ,
թէաֆիւնի տէֆ վէ մուղիւրը հալալարը թաթ-
հիր էտիպ , սըհէթ վէ գուվլէթ հասըլ էտէր-
լէր : Պու փէրթէվլէր քէնտի մէնպալարը օլաչ
կիւնէշ իլէ տաիմի ալագատա պուլունուպ , միւ-
պարէք խըտմէթլէրինի ալէտտէվամ իֆա էտէր
լէր :

Միւմինլէր տէ պու տիւնեայա Ալլահըն եիւ
ղիւնիւն փէրթէվլէրի մագամընտա կէօնտէրի-
լիլէրէր քի պու տիւնեայը իհեա վէ թէչվիլէր է-
տէլէր : Անլէր Ալլահ իլէ տաիմի ալագատա պու
լունարադ քէնտի հուզուրլարը իլէ կիւնահ պու-
լունթլարընը եարըպ՝ կէչէրէք հէյթ ի իճթի-
մաիյէյի կիւնաէն կիւնէ թէճտիտ վէ թէչվիլէր է-
տէպիլիլէրէր , քէտէր վէ հիւզն փուսլարընը իզա
լէ էտէրլէր , պէչէրիյէթէ եէնի վէ մուգատտէս
հայաթ իլահադ էտէրլէր , վէ Ալլահ տիւնեատա
կէօրէճէյի իշի քէնտի էվլատլարընը հայաթը
իլէ իճրա էտէր : Տիւնեա Ալլահըն էվլատլարը-
նըն իզհար օլունմասընա միւնթպըր տըր : Պու
նըն իշին իսէ , անլէր մէնպալարը օլան Սալահ
Կիւնէշ իլէ տաիմի միւլագաթտա օլմագ կէչէք
տիրլէր :

ԱՐՐԱՀԱՄ ՆԻՉԻՆ ՈՒՐՏԱՆ ՀԻՃՐԵԹ ԷԹՏԻ

Պու սօն սէնէլէրտէ իրադըն ճէնուպ թարա-
ֆընտա իճրա էտիլէն հաֆրիյաթ գատիմ Ուր
չէհրինին խարապէլէրինի մէյտանա չըգարմը
տըր : Օրատա պուլունտան աթիդ էտէրլէրտէն վէ
հաղըմըզ գալտլարտան անլաշըլտը քի Արահա
մըն վաթանը օլան Ուր չէհրի շիմտիքի Ուրֆա
օլմայրպ՝ իրադըն ճէնուպինտէ պէօլլէր պիր
չէհր իտի : Օրատա Արահամըն ճէմանընտա

վէ անտէն տէ՛հրէրձէ էվվէլ փէք մէտէնի պիր միլլէթ սաքին օլուրտը: Անըն մէլիքլէրի գէն-կին վէ ուսթատլարը հէր կէօնէ մարիֆէթլէ միւթթասըֆ իտիլէր: Պու մէլիքլէրին գապը-լարընտա պուլունան էսէրլէր Թուլ-Անիս-Ամէ-նինքինտէ պուլունան էսէրլէրտէն կէրի գալ-մայօր:

Լաքին պու Ուր էհալիսի մէտէնի օլմաղլա պէրապէր ախլաղճա տա պօզուզ պիր զալմ ի-տիլէր: Մէլիքլէրին վէֆաթընտա անլէրին մէ-ղարլարը իւղէրինտէ գաթլ էտիլմիշ օլան է-սիրլէր օլ մէլիքլէրին պուլմունը վէ հէյթէլէ-րինտէ պուլունան իշարէթլէր իւսհէլէրինին իսմինէ օրալարտա իճրա օլունան իսպասէթ-լէրի իսպէր վէրէյօր:

Աբրահամ վէ անըն փէտէրի պու էհալինին իսպասէթինէ տալանամայարաղ օրատան հիճ-րէթ էթմիշ օլմաղ կէրէք տիրլէր: Լաքին կէլ-տիլէրի Քանան տիյարընտաքի էհալի տախի պօզուզ պիր հալտա պուլունտուղունտան, Աբ-րահամ չէհրլէրէ կիրիպ անլէրին քէօթիւ հա-յաթլարընա իշթիրաք էթմէտէն իսէ, չատըր-նիշին օլարաղ տօլաշմաղը վէ օլ փուլփէրէսթ էհալինին գէհրլէյիճի թէէսիրինտէն ազատ օլ-մաղը թէրճիհ էյլէտի: Քէնտինին եէկէնի Ղոլտ պու մէսլէքի պրազըպ Սոդոմ չէհրլէրտէ սաքին օլմաղա գարար վէրտի իսէ տէ, սօնրա զիյա-նընը չէքտի: Աբրահամ պու իսթայա տիւշմէ-յիպ, քէնտի չատըրընտա հազգ Ալլահա իպա-տէթ էտէրէք ախլէսի իշիւն էյի պիր մուհիթ հըֆղ էյլէտի:

Պու եօլտա Աբրահամ քէնտինի իհաթա է-տէն ախլաղճա քիրլի թէէսիրլէրտէն իհթիրաղ էտէրէք միւսթաղպէլ իշիւն էյի պիր նէսլ հա-զըր էյլէտի:

Պու կիւնքի մէտէնիյէթին տէ ախլէ հայա-թընը գէհրլէյէն պիր չօղ մուղլիր ունտուրլա-րը վար տըր: Աբրահամտան տէրս ալարաղ, պու ունտուրլարըն թէէսիրինի թահտիտ էթմէյէ սայ էթմէլի իղ:

ՔՐԻՍՏՈՍԸ ԹԵՄՃԻՏ

Խասթէ ի իսեանէ լուքֆուլիա տէվադըն եա Մէսիհ,

Միւրտէկեանը ճիսմ ու ճանէ ճան ֆէգասըն եա Մէսիհ:

Քիմլէրէ արգ էյլէսին իսեանընը էիլ ի ազապ,

Պիզէ սու ի ճէնճէթէ սէն րահնիւմասըն եա Մէսիհ:

Սէնտէ տիւր հիւֆ ու շէրիաթ, սէնտէ տիւր լուքֆ ու Քէրէմ,

Հէմ շէֆի հէմ հաֆիմ ի րուզ ի ճէգասըն եա Մէսիհ:

Սէնտէ տիւր թախթ ը ատալէթ սէնտէ տիւր ա-սար ը ֆէյյօ:

Փատիշահ ը էվլիյա ու էնպիյասըն եա Մէսիհ: Միւնիգաքըն փէս տէյիլ մի գաթընը իգիար իշիւն,

Քիմ մուգատտէս պիր քէսուլ ի քիպրիյա սըն եա Մէսիհ:

Եօզ իֆէն ֆէվն ու մէֆեան ու ինս ու ճիճն սէն վար իտին,

Վարլըղընիա իպթիտա ու ինթիհա սըն եա Մէ-սիհ:

Նուր ը գաթընիա միւնէվվէր գըլ տէրունի Նա-միշի,

Սէն ֆի չէշմ ի միւնրիւմէ պախշ ի գիյասըն եա Մէսիհ:

ՈՐԲԵՐՈՒ ԿԻՐԱԿԻ

Ո՛րբ: Ո՛չ, որբ չեն անոնք:

Զէ՞ որ ազգը եղաւ անոնց հայր ու մայր,

Եւ դուք եղբայր սիրազեղ

Օն, ուրեմն օրն է անոնց ցայց տալու

Գուր ու գորով, ժպիտ, սէր:

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

ԹԻԻՐՔԻԱ

Թիւրք հիւքիւմէթինին զուհուրը 600 սէնէ-լիք պիր վաղըա տըր: Իլը տէօրթ ասըլարտա էվրօփա միլլէթլէրինին պիր չօղ հիւքիւմէթլէ-րէ վէ տէրէ պէյլիքլէրէ թազսիմ օլմուշ օլմա-սը սայէսինտէ պու Ասիատան զուհուր էտէն ճէնկեալվէր վէ պէօյիւյիւնէ իթաաթ էտէն եա-պանիլէր սիւրիւսիւ օ գէմանըն տիւնեասընըն պէօյիւք գըսմընը զապթ էյլէտի: Բօմա վէ ճու նան մէտէնիյէթի իլէ գէնկիւլէշմիշ տիյարլար արալարընտա իթթիֆազ օլմատըղընտան պի-րէր պիրէր պու սիւրիւնիւն էլինէ տիւշտիւ-լէր: Թիւրքիւն թարիխի հիւճիւմ, եաղմա վէ գըթալ թարիխի տիր: Կէնիշ արաղիլէր մէտէ-նի վէ չալըշկան միլլէթլէր քէնտի հիւքմէրի տլթընա կէշիպ՝ օնլարըն էմվալը, էմլաքը վէ

էմէյն իլէ քէյֆ ի մայէշա եաշարլար: Իսլամ գանունընճա ֆէթհ օլունան միլլէթլէրին մալի, ճանը վէ ըրզը հալալ իտի: Օ սէպէպտէն Եունան, Սըրպ, Պուլղար, Բուժէն, Մաճար, Էրմէնի, Քիւրտ, Ձէրքէզ, Եէհուտի գըզլարը տալի եաղմա էտիլըր վէ թագսիմ էտիլըր իտի: Պու եօլ իլէ ասըլ Թիւրք վէ Թաթար ճինսի զայալ օլուպ՝ եէրինէ շիմտիքի Թիւրք նէսլի մէյտանա կէլտի քի քէնտի ասընա պէնգէմէյն Քրիսթիյանլարտան թէօրէմէ պիր գալմ տըր:

Պու հալ Թիւրքիւն ճինսիին իսլահընա սէպէպ օլտուղու կիպի՝ ախլադի թէտէննիսին տէ պատի օլտու: Եաղմա վէ հարամ իլէ եաշայան պիր նէսլ չալըշղան, միւսթագիմ վէ եիւք սէք ախլադ սահիպի օլամազ իտի: Իլմ, սանաթ վէ թիճարէթ տէնիլէն շէյլէրէ պիկեանէ գալտըլար վէ նէ գէման ասքէրի ֆիւթիւհաթ վէ եէնի եաղմալար տուրտու իսէ օ գէման թէտէննիյէ պաշլատըլար: Պիր գէման՝ շիմտիքի Բուսիանըն եարըսը, Գալգասիա, պիւթիւն Բուժէլի վէ Մաճարիսթան թա Վիէննայա գատար, Մըսըր վէ Աֆրիգանըն շէմալի գըսմը, Արապիսթան վէ Պաղտատ հէվալիսի էլլէրինտէ իտի: Հիշ պիրի քէնտիլէրին վաթանը օլմատը, օրայա կէօթիւրէճէք պիր մէտէնիյէթ վէ սէնաաթլարը եօգ իտի: Օրալարտա պիր գըրպազ վէ Փաթիհ հալիստէ իտիլէր: Էն ճիւղի պիր ֆուրսաթ իլէ օ միլլէթլէր պու իսթիպտատըն էլինտէն գուրթուլմաղա սայ էյլէտիլէր:

1650 թարիխլէրինտէ Վիէննա էօնիւնտէ մաղուպ օլուպ կէրի սիւրիւլտիւքտէն սօնրա արթըգ թէտէննի պաշլատըր վէ եալաշ եալաշ միլլէթլէր իսեան էտիպ՝ գուրթուլմաղ չարէլէրինէ պագտըլար:

Պաշըճա Բուսլար պու Ասիատան թաշըպ էլրօփայը պամըշ օլան ուգուպէթի տէֆ էթմէյէ գուլվէթ սարֆ էյլէտիլէր: Հէր եէնի ճար եէնի մուհարէպէ իլէ անլէրի պիրազ կէրի սիւր մէյէ մուլաֆֆադ օլտու, լաքին սօն իքի ասրտա պաշգա պիր կիւճլիւք մէյտանա կէլտի, եանի Թիւրքիւն տիւշմէսի իլէ Բուսիանըն գուլվէթլէնմէսի մէսէլէսի իտի քի էվրօփա իչիւն տահա թէհլիքէլի սայըլըյօր իտի: Օնան սօնրա Բուսիա Թիւրքէ հէր հիւճմ էթտիքճէ գարշըսընտա էվրօփա տէօվլէթլէրինի պուլտու: Բուսլար պիր գաշ տէֆա էտիլնէյէ վէ Սթանպօլ գափուլարընա կէլմիշ իքէն տէֆ էտիլտի: Թիւրքիւնըն պադի գալմասը Ինկիլթէրանըն պագասը վէ էմնիյէթի իչիւն չարթ ը մութլադ

օլտու: Բուս իլէրի կէլտիքճէ Սթանպօլ պօղադլարընա վէ Հինսիսթանըն գափուլը օլան Աճէմ Բէօրֆէզինէ եագլաշըյօր իտի: Պունտան սագընմազ իչիւն Թիւրք պադի գալմալը իտի: Այնի գէմանտա պաշգա պիր տէօվլէթ տախի Թիւրքիայը գապթ էթմէյի չըգըշսա Բուսիա մանի օլուր իտի: Թիւրք հէր պիր սուի իտարէսի վէ վահէթի իլէ պու միւլազէնէ արասընտա իքի թարաֆլը տէսթէք իլէ տուրան պիր պէտէն կիւպի եաշատը: Ախէր սէօզ իլէ Թիւրքիւն պագասընըն սէպէպի մէմլէքէթին ճիւղրաֆիսաճա մէվ գիի իտի: Նէ՝ օլա, պիգ Հայլար պու աշըգ հագիգաթը անլայա իտիք վէ գօճա տիւնեանըն հալլ էտէմէտիյի պու չարգ մէսէլէսի ալթընտա պիգ էվլմէզ իտիք:

Թիւրքիայա էն սօն թասալուլթ էտէն Ալամանլար օլտու: Ալամանլար սուհ իլէ իգթիսատ վէ սիյասէթ իլէ օրայը գապթ էթմէյէ չըգըշտըլար վէ էփէյի մուլաֆֆադ օլտուլար: Թիւրքիա չարշուսը Ալաման էլինտէ իտի: Երմէնտըֆէր իմթիյաղլարը, պիր չօգ մատէն վէ արադի գօնթրօլը, Գօնեանըն իսգա ամէլիյաթը էլլէրինէ կէշտի, Անատօլուըն օրթասընտան թա Պաղտատա գատար պիր թարաֆտան տա Տիյարպէքիւր վէ Արդընը պագըր մատէնլէրինէ գատար, Ալաման իմթիյաղը ալթընա տիւլտիւ: Էնճամ Աճէմ Բէօրֆէզինէ եագլաշընճա գըյամէթ գօփտու, Ինկիլթլէրին էն նագիք տամարընա տօգուլտու վէ պէօյիւք հարպըն թէմէլի օ գէման գօնուլտու: Էնճամ պիր սէպէպ իլէ ճիհան հարպը պաշլատը: Ասըլ սէպէպ չարգ մէսէլէսի իտի: Պու տէֆա էսքի տիւշմէնլէր տօսթ օլտուլար, Բուսիանըն եէրինէ Ալամանիա կէշմիշ իտի: Ալաման մաղուպ օլմալը իտի, լաքին Բուս տա զալիպ օլմամալը իտի: Ինկիլթլէր իքիճիքլի պիր օյուն օյնատըլար: Չանագ Գալէյի աշըպ Սթանպօլը Բուսա թէսլիմ էթմէք եաղմուրտան գաշըպ թօլույա օղրամադ իտի: Եինէ տէ միւթթէֆիգի օլան Բուսիայը իօշնուտ էթմէլի իտի: Չանագալէ հիւճմիւ Թիւրք օրտուսըն Պաղտատ վէ Մըսըր ճէպէհսինսէն չէքմէք վէ օրատա տօնանմա թօփլարը ալթընա կէթիւրմէք օլուպ՝ այնի գէմանտա Բուսիայը տա ալտաթմադ վէ էյլէմէք իչիւն իտի, Ինկիլթլէր պու ըօլը կիւղէլ օյնատըլար: Ալամանիա մաղուպ օլտու, լաքին Բուսիա տա մուհասէրէ ալթընտա էրիյիպ մահվ օլտու:

Պու տէֆա չարգ մէսէլէսի պիթիւրմէք վէ Թիւրքիայը հիչիւք հալինէ կէթիւրմէյէ գա-

րար էթտիլէր: Բուսիայա պիր հիսսէ վէրմէյէ-
րէք, լաքին Ինկիլթէրրա, Ֆրանսա վէ Իթալիա
միւթթէֆիզ տէյիլ իտիլէր: Պիր պիրինէ խը-
յանէթ էտիպ՝ օյուն օյնատըլար: Մուսթաֆա
Բէմալա Բուսիա, Իթալիա, Ֆրանսա, հաթթա
Ինկիլթէրրա պիլէ մուհիմմաթ վէ գուվլէթ
վէրտիլէր: Շարդ Բրիսթիանլըղը մահվ օլտու:
Թիւրք թէքարէն հաշատը, կէօյա քի Բէմալ
էվրօփայա զալիպ կէլտի:

Թիւրքիանըն խարիճի ալաղալարը փէք եօ-
լունտա կէօրիւլիւյօր վէ զաթէն տիւնեա հաղըն
վաղթլարտա հարպ էտէճէք հալտէ տէյիլ տիր:
Կիւճիւք տախիլի վէ իգթիսատի ահվալ տըր:
էվվէլա Ֆրանսա վէ Ալամանիանըն պիրլէյմէ-
սինտէն տահա պէօյիւք պիր արաղիսի օլան մէմ
լէքէթ սայքի խալի տիր: Էսքի վիլայէթլէրտէն
14իւ գաւմըլ տըր քի պունլարտան էրզրում,
Պիթլիս, Վան, Տիարպէքիր, Խարփութ սայքի
խարապա վէ խալի տիր, հէր վիլայէթտէ 200
պին էհալի եօզ տըր: Ատանա վիլայէթի վաղ-
թըյա էն շէն զէմանտա 350 պին էհալիէ մու-
լիք իտի: Գօնիա 900 պին իտի: Իմտի Հայ վէ
Բում տէօրթ միլիօն էքսիլտիքտէն, հարպ վէ
իլլէթ էն աղը իքի միլիօն Թիւրքիւ էքսիլթտիք-
տէն սօնրա վասաթ հիսապ իւղրէ հէր վիլայէթ-
տէ հարմ միլիօն գաւմըլ օլտա եէտի միլիօն է-
տէր: Հալ պու քի պու կիւն Սթանպուլ 600 պին
տիր, վէ պիւթիւն Թիւրքիատա պէշ միլիօն է-
հալի պունմադ կիւն տիր: Թիւրքիատա պիւս-
ճէ մէմլէքէթին սէրվէթ վէ սէնույիտէ իլէրի-
լէմէսի իլէ տէյիլ, վէրկի իլէ գափանըյօր: Է-
հալի պիր չօզ եէյէճէք վէ կիյէճէյինի էվրօ-
փատան սաթուն ալըյօր վէ օրայա իիւրաճաթ
փէք աղ տըր: Պիրաղ թիւթիւն, աֆիյօն, քիթ-
րէ վէ եէմիշլէր տիր: Պիւտճէ 100 միլիօն տօ-
լար օլուպ՝ 75 միլիօնը օրտույա կիտիյօր, հա-
սըլաթսըղ պիր մասրաֆ տըր, 100տէ 4 անճադ
մէարիֆէ սարֆ օլույօր:

Շէնի Թիւրքիա իսթիզրաղ եօլու իլէ տախի
մէմլէքէթէ սէրմայէ կէթիւմէյէ ըրաղ օլմա-
տը, չիւնքի էճնէպիլէր փարա վէրմէք իչիւն ի-
քի շէյ թալէպ էտէրլէր: Պիր մէմլէքէթտէ թամմ
էմնիյէթ օլ պիրի տախի պիր նէվ իմթիյաղ վէ-
րիմէսի տիր: Թիւրքիանըն հափանաղը էն
կիւն իլ մէմլէքէթին իգթիսատ վէ սէրվէթիւնի
արթըրմադ վէ սաղլամ պիր էսաս իւղէրինէ օյ
մադ տըր: Ախէր սէօզ իլէ պիր միւլէք սահիպ
օլմադ նէ գատար կիւն իսէ օնու իատրէ էթմէք
տահա կիւն տիր:

Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

ԹԱՊԻԱԹ ՄԻԻԹԱԼԷԱՍԸ — ԱՂԱՃԼԱՐ

Շէյքսփիր տէմիշ տիր քի «Տադիգ պիր հա-
յաթ՝ աղաճլարտա լիսան, աղան չայլարտա քի-
թապլար, թաշարտա վաղլար վէ հէր շէյտէ
էյիլիք քէշֆ էտէճէք տիր»: Աղլը զալիֆճէ օլան
պիր քիմսէ Շէյքսփիրին պու սէօզիւնիւ իչիթ-
տիյինտէ, «Պօշ սէօզ, օ՝ քիթապլարտա վաղլար
վէ աղան չայլարտա թաշար տէմէք իսթէմիշ»
տէյու նիտա էթմիշ տիր: Իսթիյար պիր գատըն
Թըրնըրն զարիֆ ըէսմլէրինի սէյր էթտիքտէն
սօնրա հիճվի պիր թարդ իլէ «Պէն պէօյլէ պիր
զուրուպ ը շէմս հիշ կէօրմէմիշ իմ» տէմիշ տիր:
էթթէտէ ըէսսամ պունու իչիտիպ, «Խայր մա-
տամ, վէ սալա կէօրմէյէճէք սին» պուլուրմուշ
տըր: Պիր աղաճը միւթալէա կէօղիւ իլէ սէյր
էթ վէ կէօրէճէքսին քի օ պէտէն, տալ, վէ հափ
րազտան Փարգլը պիր շէյ տիր, օ՝ պիր քիթապ,
պիր շաիր, պիր մուալլիմ վէ էյի պիր խըզմէթ-
ճի տիր:

Եսայի փէյղամպէր Շէյքսփիր գապիլինտէն
պիրի իտի, գիրա օ «Սահրանըն ճիւմլէ աղաճ-
լարը էլ չըրփաճաղլար» (Ես. 55:12) տէտիյին-
տէ աղաճլարտա սատէ շէլ, հա գալապալըդ
կէօրմիւշ տէյիլ, հալնըդ անլէրին կէօլիէսին-
տէ օթուրուպ սէրինլէնմիշ հա մէյվէսինտէն
գարնընը տօյուրմուշ տէյիլ, իլա անլէրտէ
Բապալը թէմճիտ վէ անըն հիքմէթիւնի մէտհ ի-
չիւն չարփըլան էլլէր կէօրմիւշ իտի: Պիղ սէվի-
նէճէք պիր խապէր իչիթտիյիմիղտէ, հա մէշ-
հուր պիր զաթ կէօրտիւլիմիւղտէ, հալսօտ
տիպլոմայա լայը օլմուշ, միւքեաֆաթ գաղան
մըշ օլան պիր զաթ իչիւն էլ չարփուղըմըղ կի-
պի, աղաճլար տախի քէնտիլէրին տէրունինէ
էսրարէնկիլ հայաթ գօյմուշ վէ անլէրի հիւն
վէ ճաղիպէ իլէ սէթր էթմիշ օլան իսալիգի թէմ
ճիտ իչիւն էլ չարփուղլարընը խօշ վէ շաիրա-
նէ պիր թարգտա թաղըրի էթմիշ տիր: Պիր հաղ
կիւնիւ օրմանտա կէզէր իքէն հա պիր կիւզէլ,
հօսունլու կէօլիէտէ օթուրուր իքէն, ըիւզկեար
տան սալլանան տալ վէ հափրաղլարըն խըշըր-
թըսընը փէյղամպէր էլ չարփամադ թէսմիլէ էթ-
միշ տիր: Աղաճլարտա լիսան կէօրմիւշ տիր:
Դաւիթ տախի այնի ճինստէն պիր զաթ իտի քի,
«Աթէշ վէ տօլու, գար վէ պուխար, էմրինի
իճրա էտէն գասըրղա, տաղլաթ վէ ճիւմլէ պա-
յըրլար, մէյվէտար աղաճլար վէ ճիւմլէ էրդ
աղաճլարը... Բապալըն իսմինէ համտ էթսին-
լէր» տէմիշ տիր:

Շիմտի աղաճլար հազգընտա պաղը ճալիպ
ի տիգգաթ չէյլէր զիքը էտէլիմ :

1. Րէգիլէրի : Սաթհի տիւշիւնէնլէր աղաճ-
լարըն ընկնիտէ ճալիպ պիր չէյ պէլքի կէօր-
մէզլէր, վէ պու նէվ քիմսէլէր աղաճլարըն ըն-
կի եէշիլ տիր տէյիպ կէչէրլէր : Փագաթ տէրին
նազար իլէ պագան պիրի անլէրտէն պաղըլա-
րընըն գօյու եէշիլ, սաիրլէրին խաֆիֆ եէշիլ
ընթաէ օլտուղունու վէ պու ընկնի տէ մէվ-
սիմէ կէօրէ փէյ տէր փէյ թէպտիլ օլուպ՝ պա-
ղըլարըն էնճամ սարարտըղընը, պաղըլարըն ի-
սէ տաիմա եէշիլ դալտըղընը քէչֆ էտէրլէր :
Քէզալիք տիգգաթ էյլէ քի, անլէրին եէշիլ
ընթաէ օլմասը իյալիգին հիքմէթլի թէրթիպի-
նէ տէլիլ տիր : զիրա օթլար վէ եսիւրագլար,
մէսէլա գըրմըղը օլսալար իտի, կէօղիւմիւզ օն-
լորա պագարապ պիր սէֆա հիսս էթմէտիք-
տէն մատա գըրմըղընըն շաչաասը սէպէպինտէն
քէօր օլուր իտի : Անլէր պէյապ օլսալար իտի,
եինէ կիւնտիւզ վազթը անլէրէ պագմագ չօդ
զօր օլուր իտի : Եէր գարլէ գաիլը օլտուղուն-
տա վէ հավա կիւնէշիլ օլտուղունտա կէօղիւ-
միւզ նէ գատար զահմէթ չէքտիլինի հէփիմիւզ
պիլիլ իղ : Մէչէ, գաթրան, գավապ վէ էրզ ա-
ղաճլարը գօյու եէշիլ օլտուղուն իչիւն պաղը
սիյարլարտա խուսուսա ինկիլթէրրատա գապ-
րիսթանլարտա չօդ պուլունտուրուլուր : Գա-
տիմ Մըսըրլըլար մուսնալարընըն քէֆինլէրի
նի տէ էրզ աղաճընտան եսիւրալար իմիլ : Նօ-
հուն սէֆինէ իչիւն գուլլանտըղը կօֆր տաիլի
պու աղաճ իտի գտնն օլունուլուր :

Չամ աղաճը պունլարտան Փարպըլ նէվ եէ-
շիլ տիր վէ իսրայէլին պէրիօրտալըզ գէմա-
նը պունա թէչպիհ էտիլմիլ տիր : Ճիսրայէլէ չիյ
կիպի օլաճաղըմ, օ սուսէն կիպի չիչէքլէնէճէք,
վէ քէօքլէրինի Լիրանան կիպի սալաճագ տըր,
տալլարը եալըրսճագ, վէ կիւզէլլիյի գէյթուն
աղաճը կիպի, վէ բաիհասը Լիպանան կիպի օ-
լաճագ տըր... Պէն եէշիլ չամ աղաճը կիպի իմ
...Ովսիէ 14. 5-8 :

2. Աղաճլարըն ճէսամէթի շայան ը տիգ-
գաթ տըր : Գալիֆօրնիստա 450 ալապ ուզուն
վէ ճէսիմ պիր աղաճ վար տըր քի իչինի օյա-
ճագ օլսան 200 թալէպէ վէ 12 խօճա տէրճ էտէ-
ճէք պիր մէքթէպ օտասը օլուր, եինէ Գալի-
ֆօրնիստա «Վալիտէ վէ Օղլու» թէսմիյէ օլու-
նան պիր չիֆթ աղաճ վար, վալիտէ 325 ալապ
վէ օղլու իսէ օնտան պիր աղ ուզուն տըր : Օր-
մանըն վալիտէսի տէնիլէն տիկէր պիր աղաճ

վար քի 140 ալապ ուզայանտէք հիչ պիր տալ
աթմապ վէ սօնրա 300-360 ալապ գատար պէօ-
յիւր :

3. Աղաճլարըն սիննի ճալիպ ի տիգգաթ
տըր, ինկիլթէրրատա Փարլամէնթ Օդ թրի տէ-
նիլէն պիր մէչէ աղաճը վար քի պունտան 620
սէնէ գատար էվվէլ պիրինճի էտուըրտ փատի-
չահ անըն կէօլկէսի ալթընտա փարլամէնթ մէճ-
լիսի ագտ էթմիլ իտի վէ աղաճ 1600 եաչընտա
հիսապ օլունուլուր : Պալատէ զիքը օլունան 460
ալապ ուզուն աղաճ 3000 եաչընտա օլտուղու
գապուլ օլունմուշ տըր, Լիպնանտա պիր էրզ
աղաճը վար քի 4000 եաչընտա թախմին վէ հի-
սապ օլունուլուր : (Ալիմլէր պաղը վասիթալար
իլէ աղաճլարըն սիննիի փէք եազընէն հիսապ
էթմէյէ միւզթէտիր տիրլէր) : Եէշիլ պուրուն
ատալարընտա պաօ պապ, եախօտ Մայմուն էք-
մէյի աղաճը տէնիլէն պիր աղաճ վար քի 5000
եաչընտա տըր, եանի թագըրիպէն Աղամ պապա
գէմանընտա տօղմուշ տըր :

Պիր աղ տա աղաճլարտան տէրոյլէր ալմա-
ղա չալըչալըմ :

1. Աղաճլարտան էյիլիք վէ խըրմէթ էթ-
մէյի էօյրէնէլիմ : Պիր հավուզա պալըզ գօյտան
վէ իչինտէ Փիտանլար պուլունմագոսա պալըզ
եաչամագ : Ֆիտանտա սուլու թէմիլ սագլամագ
խասսըյէթի վար տըր : Պու տիւնեանըն հավա-
սը տա պիր կէօլ կիպի տիր, նէպաթաթ վէ ա-
ղաճլար օլմագոսա հալվանլար վէ ինսանլար եա-
չոյամագ, զիրա հավա պօղոլուր վէ գէհըլէ-
նիր : Աճաիպ պիր թէրթիպ տիր քի ինսան թէ-
նէֆֆիւս էթտիլինտէ հավատա պուլունան օք-
սիճինի ալըպ քարպօն տալօքսիտի տըչարը վէ-
րիր վէ Փիտանլար տա թէնէֆֆիւս էթտիքլէ-
րինտէ հավանըն քարպօն տալօքսիտինի ալըպ
սագլարըլար վէ պու եօլտա հավանըն թէրթիպի
թէվաղունտա գալըր :

Աղաճլարըն մէյվլէրի իլէ ճինս ի պէչէրէ
իֆա էթտիքլէրի խըրմէթ հագգընտա ճիւմլէ-
միւզ պիլ Փիլիլ չօդ չէյ պիլիլ իղ : Անլէրին պու
հիւսն ի խըրմէթինի տահա էյի հիսս էթմէք
իչիւն պիր տէֆա էլմա, արմուտ, գարփուզ վէ
իւզիւմիւ, պանանա վէ խուրմայը, փօրթուգա,
վէ չէֆթալիյի տիւնեատան գալըմըլ Փարզ վէ
խալալ էթմէք քեաֆի տիր : Լաքին սալթ պու
տէյիլ : Մատակասկարտա «Եօլճուլուր աղաճը»
նոմընտա պիր աղաճ վար քի անճագ պիր թա-
րաֆրտա տալլար օլուր վէ եսիւրագլարըն իչին-
տէ չիյ թօփլանըր վէ չօգճա սուսուզ, գօրապ

եէրէրտէ պիթտիյինտէն եօլճուլար անըն իրի եափրազլարը իշինտէն սուլու թօփլայլու իշէր-
լէր: Հինտիսթան ճէվիզի աղաճը նէ գատար
Փախտէլի տիր: Ճէվիզի եէնիր վէ եաղ վէ սիւտ
վէրէր, ճէվիզին քապուղունտան գաշըզ, Փին-
ճան վէ չիշէ եափարլար, աղաճըն գապուղուն-
տան գըննապ, քէնտիր, պէզ վէ չուլ եափար-
լար, թագէ տօմուրճազլարը սէպզէ հալինտէ
եէնիր վէ աղաճըն էօզ սուլունտան շէքէր, եափ
րազլարընտան եէլքէն պէզի վէ չուվալ եափը-
լըր, հէմ գուլիպէլէրին իւսթիւնիւ էօրթմէյէ
գուլլանըրլար: Աղաճըն պէտէնինտէն գալըզ վէ
թէքնէ եափարլար վէ էնճամ աղաճ եանար իսէ
քիւլիւնտէն փօթաւ չըգար: Պիր տէ պամպու ա-
ղաճընը միսալ ալալըմ: Պու աղաճ 70-80 ալազ
գատար ուզուն օլուր վէ մէյվէսի եօզ իսէ տէ
տալլարընտան մէրթէք վէ թախթա եափըլըր,
թէլ (Փայպը)լէրինտէն մինտէր, մասա, գար-
եօլա, շափգա, քէման, սէփէթ, գատէհ, սիւ-
գիւրկէ, գօնտուրա էօքէհսի, օզ, եալ, պօրու
վէ Ֆիթիլ, իւլիւնթիւսիւնտէն եաստըզ վէ եափ
րազլարընտան եաղմուրլուզ եափարլար:

Նէ չօզ քիմսէլէր, էյվաճ քի, պիր աղաճ
գատար պիլէ Փախտէլի տէյիլ տիրլէր: Պիր տէ-
Փա Անթապըն Հայիք քիլիսէսի հավլուսուն-
տա պուլունան պիր քիւլիւք աղաճա պիրիսի
պիր զիյան վէրմիշ վէ անըն պիր տալընը գըր-
մըշ իտի: Քիլիսէնին չօպանը Վեր. Փափազեան
պու խուսուստա ճէմասթա սըզը թէնպիհաթ-
տա պուլունուպ քէլամընը շու սուրէթլէ խիթա
մա կէթիւրտի, «էյի պիր աղաճ քէթիւ պիր ա-
տէմտէն օն գաթ էվլա տըր»:

Աղաճլար տէյիլ եալընըզ էյիլիք էթմէք
խուսուսունտա պիզէ հիւսն ի իպրէթ տիրլէր,
հաթթա անլէր քէթիւլիւլէ պէտէլ էյիլիք եափ
մազ սուրէթիլլէ տէ պիզէ տէրս վէրիւլէր: Տէ-
յիլ մի քի պիզ ճէվիզ եա թուլ աղաճընը սօփա
իլէ տէօյէր եա թաշլար իլէ ինճիտիր իքէն ան-
լէր մուգապէլէթէն պիզէ քէնտիրլէրին մէյվէլէ-
րին տէօքէլլէր: Անլէր տէ նազիք տիրլէր, ան-
լէրտէ տէ հայաթ վար, հիսսիյաթ վար վէ նա-
զիք մուսմէլէյէ լայըզ տըրլար վէ եինէ տէ պիզ
անլէրի տէօյտիւքճէ անլէր տէ պիզէ մէյվէլէ-
րին սալը վէրիւլէր: Պիզ պու ճիհէթտէ նա-
սըլ ըզ: էյիլիլէ մուգապիլ էյիլիք հէր առէմ ի-
շի, քէմիլէ գարշը էյիլիք էր առէմ իշի տիր:
Քէթիւլիւլէ գարշը քէթիւլիւք վէ էյիլիլէ
գարշը էյիլիք ինսանի, էյիլիլէ գարշը քէթիւլ-
իւք շէյթանի վէ քէթիւլիւլէ գարշը էյիլիք ի-

լահի տիր: Աղաճլար սօն նէվտէն տիրլէր:

2. Աղաճլար էօմրտէ թէճրիպէ վէ միւշ-
քիւլթըն մուհասէնաթընա տաիր տէ պիզէ
տէրս էօյրէտէպիլիւլէր: Սօղուզ սէմթլէրտէ
պիր տաղ էթէյինտէ եա տա թէփէ պաշընտա
պէօյիւմէքտէ օլան չամ աղաճընա պազ, ըիւզ-
կեար էստիքճէ, եաղմուր եաղտըզճա վէ գար
անը սէթր էթտիքճէ օ թազէլէնիր վէ քէսպ ի
գուվվէթ էտէր, Փուրթունա անա հիւճիւմ է-
տիպ՝ պէտէնինի սալլատըզճա օ տա քէնտի
քէօքլէրինի տահա տէրինէ սօղրու ուզաթմազ-
տա վէ թէփէսինի եօգարը վէ եօգարը պուլուլթ-
լտա սօղրու ըէֆ էթմէքտէ օլուր: Պիզ հաթ-
թա եալըն գայալար իւզէրինտէ պէօյիւլէն
չամ աղաճլարը կէօրմիւշ իզ: Գայանըն չաթ-
լազլարը իշինէ քէօք սալարազ վէ արատա պիր
սէյլին կէթիւրիպ քէօքիւնէ եազըն պրազտըլը
թօփրազտան իսթիֆատէ էտէրէք պէօյիւմէյէ
չալըչան պու նէվ աղաճլար Փիլ հալ չայան ը
հայրէթ տիրլէր: Պու աղաճլար տա «Մուգայա-
գա շէքտիլիմ պանա Փախտէլի օլտու» տէյէպի-
լիւլէր: Ֆիլ վազը միւշքիւլթա հէտէֆ օլմազ,
էօլիւմ կէօլկէսի տէրէսինտէն կէչմէք խօշ եա
գօլայ շէյ տէյիլ տիր: Սիւրիա վէ Եունանիւ-
թանտա պուլունան մուհաճիր միլլէթտաշլարը-
մըզ վէ էվկէվմ Թիւրքիա իշէրիլէրինտէն չը-
գարըլան վէ շուրատա պուրատա ճան շէքիւտի-
րէն գարտաշլարըմըզն հալի էլպէթթէ չօզ
միւշքիւլ, աճըլը վէ չայան ը իշթիւրաք տըր: Լա-
քին անլէր արասընտա մէզքիւր միւշքիւլթա
րաղմէն իմանտա սապիթ տուրան, կէօլլէրի-
նի սէմայա ըէֆ էտէն վէ ըուհանի հայաթտա
քէսպ ի գուվվէթ էտէն ճանլար կէօրմէք տէ չա-
յան ը համտ պիր խուսուս տըր: «Պէն եէշիլ չամ
աղաճը կիպի իմ»:

Գըշտա անլէր պիզէ գուվվէթլի օլմազը վէ
թէհամմիւլ էթմէյի թալիմ էտէրլէր: Պահար-
տա՝ պիզէ Փէրրահլըզ պախշ էտիպ՝ եաղ կէլէ-
ճէյինի, եազտա իսէ հաստըն եաղըն օլտու-
ղունու իսթար էտէրլէր: Կիւզ մէվսիմինտէ ի-
տէ տիւշէն եափրազլար պիզէ Փըսըլտայլու տէր
լէր, «Իւմիտ էյէ, էօլիւմ եօզ տըր, զիրա տիւ-
շէն եափրազ էօլմէզ, իլլա թագէ հայաթա ին-
թիզալ էտէր»։ Պէլի, պէնէվէնին ըաիհասը վէ
կիւլիւն փարազ ըէնկի էօլիւպ՝ կէչմիշ տիր
գանն էթտիլիմիզ եափրաղըն գըլամ էթմիշ օլան
ըուհու տըր: Պու սաթըրլարը օգուր իքէն պիր
տազիզէ տիւշիւն, տէրունինտէ եաշատըլըն օ-
տանըն գափու վէ թալանը, իւզէրինտէ օթուր-

տուղզուն սանտալիա, թաամ մասսաը եախօտ եաղըխանէն, փէնճէրէնին չարչիվէսի, պու դա-
զէթանըն քեաղըտը, եէտիյին մէյվէ... վազ-
թըյէ պիր աղաճըն դըսմլարը իտիւէր: Պու դը-
սըմլար քէսիւիւ պիւէր մահալէ նազլ էտիւտի,
թէպտիլ ի չէքլ էթտի վէ էնճամ չիւրիւյիւզ զայ
օլտուլար, լաքին աղաճըն թօխումունտա օլան
հայաթ սաիր պինլէրճէ աղաճլարըն հայաթըն-
տա էլան եաչայօրլար Աղաճ հայաթը ինսանտա
լայէմուլթուղուն հէմ տէլիլի, հէմ նումունէ-
սի տիր:

ԿԱՐԱՊԵՏ ՔԵՇԻՇԵԱՆ

ՄԻԻԹԵՆԵՎԼԻ

ՍՕՎԻՅԵԹ ՀԻԻՔԻԻՄԵԹԻՆԻՆ ՏԻՆ ՀԱԳԳԸՆՏԱ

ԵՆԵՆԻ ՆԻԶԱՄԸ

Պու եազընտա Սօվիյէթ Րուսիտա տինլէր
հազպընտա եէնի պիր նիզամ զօնուլմուշ տըր,
պու նիզամըն պսղը նօզթալարը աթիտէքիլէր
տիրլէր:

Հէր պիր սիթիզըն անճազ օն սէքիզ եաչըն-
տան սօնրա պիր տինի չիւքէթէ աղա օլապիլիւր:
Պու չիւքէթէր ազալլի 25 ազատան իպատէթ
օլուպ, քէնտիլէրին տինի իհթիյաճլարընը իզ-
նա իչիւն թէչքիլ օլունապիլիւրլէր: Պու չիւքէթ
լէրին դանունի հուգուզլարը եօզ տըր, չէօյլէ
քի նէ պիր պանգա, նէ պիր դօօփիւրէթիւլ թէչքիլ
էտէմէզլէր, էմլաք սահիպի օլամազլար, քէնտի
աղալարընա մատտի մուալէնէթտէ պուլունա-
մաղլար, չօճուզլար եա կէնճլէր իչիւն իւնսի
ճէմիյէթլէր եափամազլար, քիւթիւպիսանէ եա
գրաաթիսանէ եա սէնիթէրիւմ աչամազլար,
թըպպի մուալէնէթտէ պուլունամազլար: Պու
նէվ չիւքէթլէր հիւքիւմէթտէ զայտ էտիւմէզ-
տէն իճթիւմ էտէմէզլէր: Հիւքիւմէթին խու-
սուսի Րուխսաթըյլա զօնֆէրանս եափարլարսա
զայտլարընըն դօփիսաը հիւքիւմէթէ թէսլիւմ է-
տիլէճէք: Պու զօնֆէրանսլար նէ իիթիյարի,
նէ մէճպուրի իանէլէր ճէմ էտէմէյէճէքլէր:
Տինի ճէմաաթլարըն իպատէթ էտէճէքլէրի մա-
հալ հիւքիւմէթ թարաֆընտան վէրիլիւր վէ պի-
նա իչիւն օլան մէսարիֆի քէնտիլէր թէսվիյէ
էտէճէքլէր: Իպատէթ վազթընտան մատա հէր
նէ զէման հիւքիւմէթ իսթէրսէ օլ իանէյի վէ
միւհթէվիյաթընը թէֆթիչ էտէպիլէճէք տիր:
Հիւքիւմէթ իսթէտիյի վազթ պու պինալարը վէ

անլէրտէքի զիզըյմէթ էչեայը զապթ էտէպի-
լիւր: Պիր Փըրգանըն ազալարը անճազ քէնտի
րէֆիզլէրինտէն վէ անճազ անլէրին իհթիյաճը-
նա սարֆ օլունապ իւզրէ իանէ ճէմ էտէպիլիւր
լէր: Մէճպուրի իանէ զաթիէն մէմնու տըր:
Իպատէթ իւրտմէթլէրի անճազ հիւքիւմէթ-
տէն Րուխսաթ թահսիլ էտիլմիչ մահալլարտա
իճրա օլունապիլիւր:

Րուհանի մէմուրլար վէ մուալլիմլէր ան-
ճազ քէնտիլէրին տաիմի իզամէթիկեսլարը տա
իրէսինտէ վէ քէնտիլէրին Փըրգասընա աիտ օ-
լան պինալարտա իֆա ի վազիֆէ էտէճէքլէր
տիր:

Պու դանուն նէթիճէսինտէ սայքի ճիւմլէ
քիլիսէլէր վէ սինաիօկլար զափառըմըլ օլուպ
թէաթիւօյա, սաիր մազսէտլէրէ գուլլանըլլօր-
լար, քիլիսէլէրին ճիւմլէ զիզըյմէթ էչեասը վէ
սուրէթլէրի զապթ էտիլմիչ վէ զըյմէթի օլմա-
յանլար եազըլլօր: Վէ Րուհանի մէմուրլար էն
ճիւզի սէպէպլէրլէ ճէզալանտըրըլլօրլար եա-
խօտ սիւրկիւնէ կէօնտէրիլլօրլար:

Րուսիանըն 150,000,000 էհալիսինտէն
100,000,000ը Օրթօտօքս քիլիսէյէ աիտ օլուպ
15-20 միլիօնը միւսլիման, 3¼-1 միլիօնը Եւ-
հուտի օլուպ՝ Գաթօլիքլէր Եւհուտիլէրտէն աղ
տըր:

ՀՈՒՊՊ Ը ՎԱԹԱՆ

Օն սէնէ էվլէլ՝ Թիւրքլէր ինսաֆսըզ պիր
տարպէ իլէ Հաճընը վուրուպ՝ գանլը էլլէրի ի-
լէ լէքէսիզ իամինի խարթատան սիլիւպ՝ չըգար-
տըլար: Լաքին սէվինիւր իզ քի պուլուն իլէ ա-
նըն աղուչունտա տօղմուշ պէօյիւմիւլ օլանլա-
րըն գալպլէրինտէ օլան Հաւպլ ը վաթան սի-
լիւմիւլ տէյիլ տիր: Անլէրտէն պիրիսի, Հաճըն
նամ պիր կազէթա նէչը էտէրէք, պաչալար՝
Եննի պիւլ Հաճըն ինչասը իլէ մէչըուլ օլարազ
վէ չիմտի պիր հիյէթտէ կէչմիւլ վազալարը
թօփիյալ, պիր թարիս քիթապը նէչը էթտի-
րէրէք, Հաճընըն պին սէնէլիւք միւլէրէֆ հա-
յաթընը վէ անտէ պիր կիւնտէ չէհիտ տիւլէն
պինլէրճէ պիսուլ սէվիլիւլիւլէրին նամը աղիզ-
լէրինի տէհիրտէն տէհիրէ պազի սազլամազ իս
թէյօրլար: Շու սօն մազսէտէ՝ աիսի պիր զաչ
մահալլարտա տաիսի չալըլըլլօր օլտուղունու
ազտէմճէ իչիթմիչ իտիք իսէ տէ, պու եազըն-
լարտա՝ Եունանիսթանտա միւթէմէքքին Հաճ-
նոյ Հայրենակցական Միւլթիւնըն միւհթէրէմ

րէիսի Տօգթօր Ահարոն էֆէնտի Գըրգեաշար-
եանտան ալտըղըմըզ պիր մէքթուպա նազարէն,
օրատա պուլունան հէմչէհրիլէրիմիլ տախի
պու իշի տէրուհտէ էթտիքտէն մատա, խայլը
ատըմլար տախի ալմըշ օլմալարը միւսիլի մէ-
սէրըէթիմիլ օլմուշ տըր: Անլէր՝ պու խայլը-
լը մադսէտլէրիւնի, տիյարը ախէրտէ պուլու-
նան հէմչէհրիլէրիւնի, պիլ խասսէ միւսիւնն օ-
լանլարա եազըպ՝ անլէրտէն մալիւմաթ վէ քե-
րէսթէ տէվշիրիյօրլար, իւմիտ էտէրիլ քի՝ միւ-
րաճաաթ էտիլէն զաթլար պու շայան ը սէնա
թէչպպիւսաթը թադտիր էտիպ՝ ճէսարէթ-
պաիւշ հարտըմլարըն տիրիլ էթմէյէճէլէր:
Տօգթօր ը միւսիւնլէյ հպէնտէլէրիւնի տախի
օլ իրթիյարլարըն սըրասընա դօյուպ, հիսսէ
թալէպ էթտիլիւնտէն, մուհապպէթ իլէ մաթ-
լուպլարընա իթթիպա էյլէտիք: Պագի Ալլահ-
տան մուլաֆֆադիյէթ թալէպ էտէրէք, գալը-
րըմ միւսպալապ վէ քիզպտէն խալի, ատալէթ
վէ հազգանիյէթ իլէ եազըմըշ էյլէնճէլի, ճա-
լիպ ի տիզպաթ վէ մալիւմաթ իլէ տօլու պիր
թարիս քիթապըն նէշրիւնէ միւնթազըր:

ՍԱՐԳԻՍ Հ. ՏԵՎՐԵԱՆ

Փէսէտիմէ

ՐԻՑ ՏԵ ԺԱՆԷՅՐՕ

Ճէնուպի Ամէրիգատա այագ պաստըղըմ՝
իւր մահալ Պրազիլեանըն փաթիւսթը օլան Րիօ
տէ Ժանէյրօ իտի: Պրազիլեատան մատա Ճէնու-
պի Ամէրիգատա 12 մէմլէքէթ տահա պուլընըպ,
ինկիլ, Ֆրանսըզ վէ Հօլանտայա ախտ օլան
Կիյանա մէմլէքէթի միւսթէսնա օլտըղը հալ-
տէ, տիկէր մէմլէքէթլէր ճիւսհուրիյէթ տիր-
լէր: Պրազիլեանըն րէսմի լիսանը Փօրթուկէզ
վէ օլ պիլլէրիւնի իսէ Իսփանեօլ տըր: Նիկիլմի
էյալէթտէն իպարէթ օլան Պրազիլեա մէմլէքէ-
թիւնի Թ. Ի. 1500 սէնէսինտէ փէտրօ Ալվարէթհ
Գալլալ իսմինտէ պիր Փօրթուկիլ գափտան
քէչֆ էյլէտի: Մէրգուճ քէչչաֆ պուլտըղը պու
զըթայա Սանթա Գրուքի (Սուրը Խաչ) իսմի-
նի վէրտի իսէ տէ, օրալարա մախսուս Պրազիլ
աղանընըն իսմի սօնրատան պու մէմլէքէթի տէ
վէրիլիպ, Սանթա Գրուքի իսմի թէրք էտիլ-
տի: Մէմլէքէթ 1822յէտէք Փօրթուկիլ հիւքիւ-
մէթի իտարէսի ալթընտա գալտըզտան սօնրա,

օլ թարիստէ օլ մէմլէքէթտէն այըլըպ, այըլ
պիր փատիշահլըպ, վէ 1889տէ ճիւսհուրիյէթ
օլտու: Էհալիսի Մ. Ամէրիգանընքինին իւշտէ
պիրինտէն պիր ազ էքսիք, կէնիշլիյի իսէ
(3,276,358 միւրէպպա միլ) Մ. Ամէրիգանըն-
քինտէն պիր ազ զիյատէ տիր:

Էհալի 5 գըսմա ալիտ տիր: 1. Գատիմ Փօր-
թուկիլէրին զիւրիյէթի, քի ալ Պրազիլեա-
լըլար պուլնլար տըր: 2. Նարըմ միլիօն եապանի
եէրլիլէր, քի պուլնլար Ամազօն ըրմաղը ճիւս-
րընտա եաշարլար: 3. Սէնէլէր էվվէլ Աֆրի-
գատան էսիր կէթիլիլմիշ օլան սիյահլարըն
զիւրիյէթի: 4. Պու Փարզլը ունսուրլարըն
մախլութ թէչհիւլիւնտէն մէյտանէ կէլէն զիւր
րիյէթ: 5. Էվրօփալը պէյազ մուհաճիլլէր: Պիր
միլիօնը միւթէճալըզ Էհալիսի պուլընտան փա-
թիւսթըն իսմի՝ Րիօ տէ Նանէյրօ, Րիօ տէ
Խանէյրօ, Րիօ տէ Ճանէյրօ վէ Րիօ տէ Ժանէյ-
րօ թէլէֆֆիլը օլընըր իսէ տէ, Պրազիլեալը-
լար զիւր էթտիլիմ տէօրտիւնճիւ թէլէֆֆիլ-
զիւ գուլանըրլար, վէ ալէլուսմուս օլ փաթիւս
թա սալթ Րիօ իսմինի վէրիլլէր: Շէհրին մէվ-
գիինի Թ. Ի. 1501տէ Յուսպար ալընտա Ժօսս
Մանօէլ վէ Ամէրիկօ Վէսփուշէի քէչֆ էյլէտի-
լէր: Անլէրին կէմիսի Յուսպար ալընտա՝ մու-
ախիսարէն Րիօ տէ Ժանէյրօ տէնիլէն մահալէ
եազըն քէօրֆէզէ կիրտիլիւնտէ, օլ քէօրֆէզի
ըրմազ դանն էտէրէք, անա Յուսպար ըրմալը
(Րիօ տէ Ժանէյրօ) իսմինի վէրտիլլէր: Պուլնտան
26 սէնէ էվվէլէտէք շէհր սարը հիւսմա, թա-
ուն վէ զըզամըզ եաթաղը իտի իսէ տէ, 1903տէ
պէլէտիյէ իտարէսի եիւզ միլիօն տուլար սարֆ
էտիպ, շէհրին իշինտէ լաղըմլար աշտը, սիվրի
սինէք վէ իլլէթ թէօրէտէն պիր չօգ պաթազ-
լըզլարը գուրուլտը, 400 դատար էսքի էվլէ-
րի եըզտըրըպ, 105 ալագ վիւսաթ վէ պիր դաշ
միլ ուզուլըղընտա միսլի նատիր պուլընըր
պիր ճատտէ եափտըրտը: Ալէնիտօ Րիօ Պրան-
գօ տէնիլէն պու ճատտէնին հէր իքի թարաֆըն-
տա՝ փաթիւսթըն միւթէհալլիգան վէ մալտա-
րանընըն սէրալվարի գօնազլարը ինչա էտիլմիշ
տիրլէր: Իշպու տիլքիւշա պուլվարըն սաղընտա
Աթլանթիկին մալի սուլարը, էօթէտէ կրանիթ
թէփէլէր վէ օրմանլըզ իլէ մուհաթ թէփէճիք-
լէր պուլընըպ, անըն թապիի վէ սիւնի հիւս-
նիւնէ ֆաիլ օլան՝ սաիր պիր մէնզարէ խայալ
էտէպիլմէք սալքի միւսքինսիլ տիր:

ՀԱՅԿ ԱՏԱՏՈՒՐԵԱՆ

ՊԵՏՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՅ ԱՌԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆԼԱՐ

Էրմէնի ազնւոյ միջանդամ էրմէնի Փրօթէսթանթար տախի Թուրքիստան քէնտիլէրինէ վէրիլէն մանատար պիր ալլը ֆուրսաթտան իսթիֆատէ իլէ փէրիշան պիր հալտէ քէնտիլէրինի Պէյրուլթա աթապիլտիլէր

Էվլէլա Վեր. Բ. Տօնիկեան վէ Արբահամ քէնտի Սարաֆեան կիպի ֆէտաքեար զաթլաւըն զալէթի իլէ Կիրակի կիւնլէրի բուհանի իրտմէթլէրի իծրա օլմայա պաշլամը վէ մուտիսէրէն Վեր. Հատիտեանըն իշի էլէ ալմասը իլէ պիր նիզամի քիլիսա թէշքիլթը եսփըլմը տըր: Պիր ազ սօնրա Փրօթէսթանթար չօղալմը վէ իպատէթ մահալինին քէմփտէն ուզազ օլմասը միւնասէպիթի իլէ իքի քիլիսա թէշքիլինէ մէնպուրիլէթ հասըլ օլմուշ տըր: Պուռնարտան պիրիսի եանի շէհր տէրուհինտէքի քիլիսա Վեր. Ե. Կէօքէօղեանըն իտարէսի ալթընտա օլուպ խըտմէթլէր Արապ Փրօթէսթանթարընա մախսուս օլան թաշ պինատա իծրա օլուռուլթ: Պուռ ճէմատաթ տահա զիյատէ հալլը թաղըմտան վէ թաշ պինալարտա սաքին օլան աիլէլէրտէն իպարէթ տիր:

Քէմփ քիլիսասընտա տախի Վեր. Ե. Հատիտեան վէ Վեր. Հասէսեան չալլըմադտա օլուպ խըտմէթլէր պարագալար իլէ մուհաթ թախթատան մամուլ պիր պարագատա իծրա օլուռուլթ: Պուռ պինանըն մէվգիլի իդթիլպսընտան իպատէթ խըտմէթլէրինտէ էհալիլի րահաթսըլ էտէն հալլար էքսիք տէյիլ իսէ տէ, անլէրէ րալմէն հէր փազար կիւնիւ քիլիսա խընճախընճ տօլմադտա տըր:

Պէյրուլթա Փրօթէսթանթա ճէմատաթը նամընա մէքթէպլէր տախի աչըլմը իտի: Գըղլար վէ օղլանլար իշիւն նախակրթարանլար, վէ օղլանլար իշիւն Փրօթէսթանթա ճէմատաթը նամընա պիր բարձրագոյն վարժարան աչըլտը: Եիւքսէք սընըֆա աիտ օլան զըղլար տախի Միս Ուէպին մէքթէպլինէ տէվամ էտէրլէր: Բարձրագոյն վարժարան պիր միւտտէթ հէր իքի քիլիսա թարաֆընտան թախի օլուռնան հոգաբարձութիւնլար եէտիլլէ իտարէ էտիլտի իսէ տէ, պիլ ախըրէ անըն իտարէսի Շէհր քիլիսասըն էլինէ կէշտի: Հալը հաղըրտա շէհր քիլիսասընըն բարձրագոյն վարժարան, նախակրթարան վէ մանկապարտէզտէ 130 դատար թալէպլէր մէվուտ տըր:

Քէմփ մէքթէպլէրինտէ նախակրթարան վէ

մանկապարտէզտէ 400ի միւթէճալիլ օղլան վէ զըղ թալէպլէր պուլուռուպ՝ զըսմը ազէմի քիլիսա պարագասընտա տըր, էթրաֆտա պուլուռնան շամաթա, ֆէնա գօզու, վէ թաթիլլէրտէ օյնալաճազ եէրին պուլուռնամասը հոգաբարձութիւնը պէօյիւք միւշքիլթա գօյօր: Պուռ միւշքիլթա իւզէրինէ պիր տէ պիւտճէ տարլըղը իւպլէ օլուռնալը տըր:

Քէմփ քիլիսասը քէնտիլին եարտըմընա եէթիշէն միսիօնէր վէ Աւետարանչականա վէ սաիր հիյէթլէրէ ճիտտէն վէ գալպէն թէշէքիլար էտէր:

Պէյրուլթա Պօրտ շիրքէթիլինէ մէնսուպ միսիօնէրլէր տախի մէվուտ օլուպ՝ օնլար տախի էլլէրինտէն կէլէն եարտըմը տիրիլ էթմէյօրլար:

Միս Ուէպ վէ Միս Ճիւլըն մէքթէպտէ զըղլարը թալիմ իլէ օղլաշըպ՝ Մր. Րիկա տախի ումուսի իշլէրէ նաղարէթ էթմէքտէ տիր:

Քէմփ քիլիսասը շիրտիլէ գատար էփէյի կիւզէլ տէվամ էտիյօր իտի իսէ տէ քէմփին տաղըլմազ մէսէլէսի սէվինճ սէպէպի օլտուղու գատար տա էնտիշէ սէպէպի օլմագտա տըր:

500-600 գատար Փրօթէսթանթա էհալի էսկի միւլալ իւզըլէ շէհր քիլիսասընտա խըտմէթլէրինէ տէվամ էտէճէքլէր իսէ տէ 2000ի միւթէճալիլ պիր ճէմիլլէթ քէմփին տաղըլմասը իլէ հէր խուսուստա միւշքիլթա տիւշէճէյի կիպի քիլիսա նօթթա ի նաղարընտան տախի փէրուշան օլաճաղլարը աշիքեար տըր: Էհալի շիմ տիտէն ֆարգըլ մահալլէրտէն եէր թէտարիք էտիպ՝ եէրլէշմէյէ պաշլամըլ տըր: Լաքին չուգատարը սէվինէճէք պիր խուսուս տըր քի էհալինին ումուսիլլէրլէ եէրլէշմէքտէ օլտուղու Նէհր, էշրէֆիլլէ, Սիսուֆի վէ Գարանթինա սէմթլէրի քեաֆֆէսի տախի Պէյրուլթըն շարդընտա օլուպ, մէրքէզ պիր նօթթատա պիր քիլիսա վէ մէքթէպ ինչասը պիւսպիլթիւն տաղըլմանըն էօնիւնիւ ալմըլ օլուր: Պուռ մուհիմ նօթթայը միւհթէրէմ միսիօնէր վէ պատուելիլլէրիմիլին նաղարը տիրգաթընա թաղտիմ էտէր իլ:

Էվրօփա տէօլլէթլէրի հէր սէնէ ասքէրի տախիլէ իշիւն 2600 միլիօն տօլար սարֆ էտիյօր: Պիւթիւն տիւնեա 4500 միլիօն սարֆ էտիյօր:

ՄԱԼԻԻՄԱԹ ՓԱՐՉԱԼԱՐԸ

Հօլանտա հիւրիւմէթի մէմլէքէթի պէօ-
յիւտիւյօր տէնիդտէն եէր ալարադ: Իւչ քէօր-
ֆէդ տօլտուրուպ իւչ միլիօն միւքեաապ սու
պօշալտաճադլար վէ 535 պին էյըրր եէր դադա-
նաճադլար: Հէր պիւրի պիր աթ գուվվէթինտէ
իւչ թուրումպա իւչ սէնէ իշէյէճէք վէ 400
միլիօն տօլար մասրաֆ օլաճադ տըր:

Ամէրիգալը սէյնահլար հէր սէնէ էվրօփա-
տա 400 միլիօն տօլար սարֆ էտիյօրլար:

Չարլզ Տէյվիս իամինտէ պիր Ամէրիգալը
ճէրրահիյէ ալէթլէրի սաթար իմիշ: Պու իշ է-
փէյի եօլունա կիրմիշ իքէն 1920տէ պիր ճինա-
յէթտէն տօլարը 15 սէնէ հապսա հիւքմ օլուն-
մուչ: Օ վազթտան պէրրու դարըսը օ ումուրը
տէվամ էտիպ՝ էօյլէ պիր հալա կէթիրմիշ քի,
պու սէնէ իքի պուչուդ միլիօն տօլարա սա-
թըլտը: Պու սէրվէթին պիր պուչուդ միլիօնը
գօճասընա, 770 պինի դարըյա տիւշիւյօր իմիշ:
Եազընտա հապստան չըգաճադ տըր:

ՍԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Ամէրիգատա տախիլի էն մուհիմ մէսէլէլէր
ճինայէթլէրին չօղալմասը վէ իշկի գանունը
տըր: Հուվըրըն թային էյլէտիյի հիյէթ 100տէ
2³/₄ ալըօհօլը չամիլ օլան պիրայը սէրիսօ էտի-
ճի տէյիլ տէյու միւսաատէ էթմէք թարաֆտա-
րը տըրլար: Լաքին Գօնկրէստէ հէր իքի թա-
րաֆ, «Եաշլար» վէ «գուրուլար» չէտիտ միւճա-
տէլէտէ տիրլէր:— Նիւ Եօրքտա կիլլի պիր բէ-
տիօ ալէթի պուլունտու քի դաշադճըլարըն ի-
միշ վէ ճիֆրէ իլէ իշարէթլէր վէրիյօր: Դա-
յէթ պէօյիւք դաշադճըլար գումփանիասը մէյ-
տանա չըգլօր: Մէն ի միւքիւրաթ դանունընըն
իճրասը չիմտիյէ գատար մալիյէ նէզարէթի է-
լինտէ իտի: Շիմտի եէնի գարար իլէ աուլի-
յէյէ կէշմիշ տիր:— Ամէրիգա ինկիլթէրա
պահրիյէսինէ միւսավի օլմադ իշիւն 500 միլիօն
լուդ եէնի տրէտնօթ վէ զըրհլըլար Եափմասը
լազըմ կէլիյօր:— Շիգապտա ճինայէթլէր օ
գատար չօղալտը քի փօլիս տաիրէսի սապըգա-
լը վէ չիւպհէլի օլանլարտան 1300 քիշի թօփ-
լատը: Լաքին պիր չէյ իսպաթ օլունմատըգճա
սալը վէրմէյէ մէճպուր օլույօր:— Մ. Ամէրի-
գանըն պաշ հաքիմի եանի էն Եիւքսէք մահքէմէ
րէիսի թաֆթ խասթալանտը: Թաֆթ սապըգ

րէիս տախի օլմուչ տըր: Եէրինէ Հուվըր՝ Հիւ-
գիւ թային էյլէտի: Հիւգ՝ Ուիլսըն իլէ րէիսլիյի
նամգէտ հալինտէ չալըստը իսէ տէ դայպ էյ-
լէտի վէ սօնրա պէօյիւք գումփանիալարտա ա-
վօղաթ հալինտէ իշէյիպ՝ սէրվէթ սահիպի օլ-
տու: Պու սէպէպտէն պաշ մահքէմէ րէիսի օլ-
մասընա պիր չօգ իթիրադ վուգու պուլտու: Օ
գումփանիալար իլէ ալազասը սէպէպինտէն
թէէսիրլէնիլ վէ աուալէթի իճրա էտէմէլ տէ-
տիրլէր: Էնճամ Գօնկրէստէ եէտի սաաթ միւ-
պահէսէտէն սօնրա էքսէրիյէթ իլէ թայինի գա-
պուլ օլունտու:— Նիւ Եօրք դատըլարընտան
Վիթալ իամինտէ պիրի պազը պէօյիւք դաշադ-
ճըլար վէ իւրըսըդ չէթէլէրի իլէ ալազասը օլ-
տուգու անլաշըլըպ՝ մուհաքէմէ ալթընա ալըն-
տը: Պու վազաա Ամէրիգա իշիւն նատիրաթ-
տան տըր:— Կէլէն հաֆթա 12,000 հազըր էլ-
պիսէ իշճիլէրի կրէվ Եափտըլար իսէ տէ ֆապ-
րիգա սահիպլէրի իլէ պիր անլաշըա կէլտիլէր:
Օ գարըլըլըգտա պիր ֆապրիգաթօր վուրուլ-
տու:— Ամէրիգատա Սքէնէքթէտի չէհրինտէ
աճայըպ պիր թէճրիւպէ Եափըլտը: Օրատան
պիր թասվիր Ավսթրալիայա Եօլանըլըպ կէրի
գապուլ օլունտու: Պիր սէքիզինճի սանիյէտէ
20 պին միլ Եօլ կիտիպ կէլէն պու թասվիր կիւ-
զէլ թանըլօր իտի: Պու Եօլ իլէ տիւնեանըն
հէր թարաֆընտա օլան ատէմլէր պիր պիրինի
կէօրէպիլէճէքլէր տիր:— Մէքսիգօ րէիսինի
Եարասը սաղալտը, իշինէ տէվամ էտիյօր: Մէք
սիդօտա սօն 16 սէնէտէ իւչ րէիս վուրուլուպ
էօլտիւ:— Պրազիլիատա տախի ինթիսապ մէ-
սէլէսի իշիւն չօգ գարըլըլըգլար վար: Բու-
սիատաքի տինի թէատտի իշիւն Ամէրիգատա
տախի պէօյիւք պիր հարաքէթ պաշլամըլ տըր:
Պիր չօգ հիյէթլէր, քիլիսէ թէշքիլաթլարը, Եէ
հուտիլէր իթթիհատը՝ րէիս վէ Գօնկրէսէ միւ-
րաճաաթ էտիպ՝ տուրտուրումասըն թալէպ
էտիյօրլար: 81 միլիօն մէթօտիսթլէք պիր կիւն
տէ տուա էտէճէքլէր: Բուսլար պիր պէյանա-
մէ իլէ պու թէատտիյի ինքեար էտիյօրլար:

Լօնտրատա ագտ էտիլէն պահրիյէ գօնֆէ-
րանսը պիր գաշ հաֆթատան պէրըու միւպա-
հէսէլէր իլէ մէշըուլ տըր: Հիշ պիր թարաֆ
տօնանմայը էքսիլթմէք սէօղիւնիւ էթմէյօր:
Պիլ աքս հէր պիր միլլէթ քէնտիլէրէ նէ գա-
տար տէնիդ գուվվէթի լազըմ իտիյինտէն պահ-
էյլէմէքտէ վէ աոթթա պիր պիրի իլէ րէգապէթ
էթմէքտէ տիրլէր: Էն պաշտա Ամէրիգա ճադ-
րաֆիաճա մէվլէրի վէ մէմլէքէթին կէնիլլիլի,

զննելիլի չհասկալիլ խուսուսի թէ՛ չիլիլ քէտէ
օլմայլը՝ պէօյիւք գուլվէթէ միւհթամ տէյիլ
իլէն՝ ինկիլթէրրա իլէ միւսալի օլմադ իտտիա
սընտան վաղ կէջմէտի վէ էվվէլիլ օլանլարընը
էքսիլտէճէք եէրտէ եէնիլէրի եափմադ սէօղիւ
էյլէտի: Քէլօլ Պրիան ահտնամէսինտէն սայբի
պահա էտէն եօզ տըր: Պու իքի պէօյիւքէր րէ-
գապէթէ չըգըւտըգճա օլ պիլիլէր թապիի Փարզ
սըզ զալամատըլար: Ճափօն 100տէ 70 նիսպէ-
թինի իտտաա էյլէտի, իթալիա Յրանսայա միւ
սալի օլմադ տէրտինէ տիււտիւ: Շու հալտէ
գօնֆէրանս իւզէրինէ գօնուլան իւմիտէր գալիլ
օլմադտա տըր: Ամէրիգա վէ ինկիլթէրրա իս-
թէտիլէր քի թահթ էլ պահրլար լսղվ օլտուն,
չիւնքի պէօյիւք տօնանմալարը գուլվէթիլ
տիր: Պունա Յրանսա վէ Ճափօն բաղի օլմա-
տը: Էնճամ օլսա օլսա շիմտիլէ գատար գօն-
ֆէրանստան չըգան գարար թահթ էլ պահրլար
թիւմարէթ վէ եօլճու կէմիլէրինէ տօգունմայա-
ճաղլար: Պու իսէ մուհարէպէնին էօնիւնիւ ալ-
մադ տէյիլ, նասըլ եափըլաճաղընա տաիր պիր
գարար տըր: Հարպ գուհուրընտա իսէ պիր վա-
փօրըն միւսէլլահ օլուպ օլմատըղընա գարար
վէրմէք կիւճ օլաճաղ տըր: Եախօտ Ալամանիւն-
նըն էթտիլի կիպի պու գարարը տինլէմէյէն օ-
լուր իսէ ըրճ օնու գապթ էտէճէք տիր: Շու
տա սահիհ տիր քի թահթ էլ պահրլար աաքէրի
վափօրլարը պաթըրըր վէ սէջմէ կէնճէրի մահվ
էտէր իլէն՝ էհալի գաթէն պաշգա եօլլար իլէ
թէյյարէլէր իլէ թէհլիլէտէ օլտուղու հալտէ՝
պու իսթիւնա տա չօզ գըլմէթիլ տէյիլ տիր:
Տիւնեա սուլհտան հալա չօզ ուզադ տըր վէ
հարպ տաիմա հաղըր տըր: Մըսըրտա կէօմ-
րիւք թարիֆասը Փետրվարտա արթմաղա գա-
րար վէրիլմիլ իտի: Պունուն իւզէրինէ թիւճ-
ճարլար քիւլիլէթիլ մըգտարտա մալ սըփարըլ
վէրտիլէր քի ուճուզ կէօմրիւք իլէ կէչիւսին-
լէր: Իսքէնտէրիլէ լիմանը մալ իլէ տօլտու վէ
գուրթարմաղա վաղթ պուլամայօր իտիլէր:
Նահհաս փաշա Լօնտրայա կիտիյօր քի եէնի
ահտնամէ հազգընտա ինկիլիզ գապիլէսի իլէ
գօնուլսըն: Մըսըրա Սինա չէօլիւ թարաֆըն-
տան 20 միլ պօյու, 2 միլ էնի չէքիրկէ հիւճմ
էտիյօր իտի իսէ տէ էօնիւ ալընմըլ տըր:

Փարիզտէ սապըզ Րուս ճէնէրալարընտան
Գուրիփօֆըն զայպ օլմասը չօզ հէյէճան վէ-
րիյօր: Ումումի զաղէթալար պու սըրըրն վէյ-
տանա չըգմասընը թալէպ էտիյօրլար, վէ Յը-
րանսա աալէթինէ պիր լէքէ տիր տէյօրլար:

Ձանն օլունտուղընա կէօրէ Րուս չէկասը եա-
նի կիզլի փօլիսի եափմըլ տըր: Փարիզ Րուս
սէֆարէթինին իլէնճի քեաթիպի զանն իլէ
հապս օլունտու: Մօսկօվա փրօթէսթօ էտիյօր:
Սապըզ Րուսիա էրքեան ը հարպ րէիսի Կուլէ-
վիլ տաիլ 17,000 իմգա իլէ պիր աըղուհալ վէր
տի քի ճանիլէր պուլունսուն: Հիւքիւմէթ օն
պին տօլար միւքեաֆաթ վատ էյլէտի: Փարիզ-
տէ՝ Րուս Օրթօտօքս քիլիսէնին րէիսի, Եէհու-
տիլէրին պաշ խախամը վէ Գաթօլիք հէմ Բո-
ղօքալան քիլիսէլէր միթինկէր եափըլ՝ Նէ-
րօնըն կիւնլէրինի անտըրան Րուս թէատտիսի-
նէ գարըլ փրօթէսթօ էյլէտիլէր: Յրանսա
պաշ վէքիլի թարտիօ խասթա օլուպ՝ պիր գաշ
կիւն եաթադտա գալմըլ տըր: Յրանսա 1930-
տա սալթ թէյյարէ իշիւն 30 միլիաո Փրանզ
սարֆ էտէճէք տիր: Փետրուար 17ին-
ճի կիւնիւ Փարիզտէ թարտիօ գապիլէսի պէշ
մուխալիֆ էքսէրիլէթ իլէ տիւլմիւլ տիր: Մէ-
սէլէ տաիլիլ պիր վէրկինին թէնզիլի մէսէլէսի
տիր: Միւպահէսէ էսնասընտա թարտիօ խաս-
թա օլուպ՝ հաղըր տէյիլ իտի: Մալիլէ նաղը-
րը իթիմատ մէսէլէսի չըգարմըլ տըր: Պու վա-
գաա Լօնտրա Գօնֆէրանսընա թէէսիլ էթմէ-
յէճէք զանն օլունտույօր: Հէր նէ գատար տա իլք
իշիտիլտէ թէլաշ հասըլ օլտու իսէ տէ: Բէիս՝
Փուէնգարէ իլէ իսթիլարէ էտիյօր, եէնի գա-
պիլէն հազգընտա, լաքին Փուէնգարէ սիյասի
էօմրտէն չէքիլմիլ տիր: Յրանսա միւսթէմլէ-
քէսի օլան ինտօ-Ձինտէ բահաթսըզլըզ վար
տըր: Կիզլի պիր թէշքիլաթ իսեանա թէշէպ-
պիւս էտիյօր: Յրանսա թէլաշ էտիյօր: Պի-
թիւն Ասիատա բահաթսըզլըզ վար տըր:

Ալամամ հիւքիւմէթի վէ հարպիլէ տաիրէ-
սի գապուլ էտիյօր քի Ալաման օրտուսընտա
Պօլէվիլիք եալըլյօր: Պէրլինտէ տաիլ Գօմ-
միւնիսթ գարըլըզլըզ էքսիք տէյիլ տիր: Հիւ-
քիւմէթ տաիմա մէշղուլ տըր: Եունկ փլանը
Ալաման Բայխաթալընտա միւպահէսէյէ գօնուլ
տու: Միլիճիլէրին րէիսի Հիւկէնպուրկ գուլ-
վէթիլ լիսան իլէ անա գարըլ սէօյլէտի: «Շարզ
տան Պօլէվիլիք, զարպտան զալիպ տէօվէթ-
լէրին փարէլէյիճի հիւճմլէրի Ալամանիայը
փէրուչան էտիյօր: Էհալիլին իրատէթինէ կէօ-
րէ պիր հիւքիւմէթ թէշքիլ էտէլիմ» տէյօր: Պու
նա գարըլ խարիճիլէ նաղըրը Գուրթիս վէ էհա-
լի Փըրգասը րէիսի միւտաֆաա էտիպ՝ տէտի-
լէր, «Պու կիպի գահրիմանանէ սէօղլէր վէ լաֆ
լար հիշ պիր չէյէ եարամադ, անճադ զալիպ

տեօվլէթիւնի զիյատէ թահրիք էյլէր: Պիւտի-
յինիզ պիր եօլ վար իսէ սէօյլէյինիզ, պիզճէ Ա-
լամանիա քէնտի պօրճ վէ մէսուլլէթլէրինէ
սատուզ օլուպ՝ սիյասէթ վէ թէսպիր իլէ մու-
ամէլէ էթմէլի տիր:»

Բուսիա պու կիւնլէրտէ պիւթիւն տիւնեա-
նըն տիգզաթընը ճէլպ էտիյօր: Տինէ վէ քիլի-
սէյէ գարշը էօյլէ պիր հարպ աշըմըշ տըր քի
հէր թարաֆտան փրօթէսթօլար եաղըյօր: Թէ-
ստտի հէր նէվի Գրիսթիան քիլիսէլէրինէ վէ
էէհուտիլլէյէ գարշը տըր: 12 այ իշինտէ սալթ
Մօսկովատա 73 քիլիսէ գափանմըշ տըր: Ալ-
լահաղլար թէշքիլաթը գուզվէթլէ իշլէյօր վէ
պէշ սէնէ իշին խուսուսի ճէհուլէր եափանադ-
լար քի տինի պիւսպիւթիւն գալտըսընլար: Պինտէն զիյատէ քիլիսէ, ճամի վէ սինակօլլար
գափանմըշ տըրլար: Կէլէճէք Սր. Յարութիւն
Ջատիկինտէ Գրիսթիանլարա գարշը պիր չօգ
նիւմայիլլէր հաղըրլայօրլար: Սօգաղարտա
տիրլիւ շէքլլէր իլէ տինի վէ Ջատիկի հիւժ վէ
տէճէլլէր տիր: Պու վազաալար պիւթիւն տիւն-
եանըն դազապընը թահրիք էյլէմիշ տիր: Բուս
Սօվլէթլէր պուստան մատա ազ չօգ զէնկիլլէշ-
միշ օլան ճիւմլէ Բուսլարը սօյուպ՝ սիւրկիւն
էթմէքտէ տիրլէր: Լէնին զէմանընտա Սօվլէթ-
լէր մէսլէքի տէյիշտիրիպ՝ շախսի թէմէլլիւ-
քէ միւսաատէ էթտիքտէն սօնրա պիր թազըմ
ուֆաղ թիւճճարլար վէ չիֆթճիլլէր ազ չօգ սէր-
վէթ սահրպի օլուլար իտի: Շիմտի թէքրա-
րէն ուճ տէրէճէ Գօմիւնիզմէ տէօնիւպ՝ օնլա-
րըն սէրվէթիւնի գապթ էթտիքտէն մատա՝ սիւր-
կիւն էտիյօրլար, էօյլէ մահալլէրէ քի օրատա
իշ եափամասընլար: Պէօյլէճէ 50 միլիօն տօլար
լըզ միւճէվհէրաթ, ալթուն, էճնէպի փարալա-
րը վէ էսհամ գապթ էյլէտիլէր: 700 պին ֆա-
միլիա պու եօլտա սիւրկիւն վէ խարապ օլա-
ճազ տըր: Պու հալլէր ճարլարա տուա էթտի-
րիյօր: Օնլարտա հիւքիւմէթէ գարշը տէյու
պիւտիլլէրինի սիւրկիւն էտէլլէր իտի: Պու տէ-
րէճէ զուլմ էթմէլլէր իտի: Պիր քիմսէ սիյա-
սէթէ գարշմայլպ չալըշը իսէ իսթէտիյի գա
տար զէնկիլլէ օլուր վէ բահաթ եաշար իտի:—
Պու ճիւմլէ փրօթէսթօլարա վէ հէյէճանա գար
շը Բուս հիւքիւմէթ զազէթալարը հիւժ իլէ ճէ-
վապ վէրիյօրլար: Քիլիսէ վէ բուհպանլար Գօմ
միւնիզմէ գարշը տըրլար, օնուն իշին մահվ
օլմալը տըր: Փափայա ճէվապէն տէյօրլար,
էվվէլա Օրթօտօքս քիլիսէլէ գարշը իշլէնի ի-
քէն սէս չըգարմատը վէ պէլլէր մէմուլ էթտի

քի Գաթօլիքլիյէ մէյտան աշըլըր: Նէ վազթ
Գաթօլիք քիլիսէյէ տօգուճուլտու իսէ ազիզ սէ-
սինի չըգարտը վէ պիւթիւն թարիլի թէատտի-
տէն իպարէթ օլմուշ օլան Գաթօլիքլիյին ըէխի
պիզէ սէօյլէմէյէ ճէսարէթ էտիյօր: Օլ պիր հա-
րէքէթլէրին ճիւմլէսի գափիթալիսթլէրին Բու-
սիայա գարշը ինթիգամ իշին պիւրէշմէսի տիր
տէյօրլար: Պու ճիւմլէ իլէ պէրապէր հիշ պիր
հիւքիւմէթ եա հիւքիւմէթլէր Բուսա գարշը
պիր ատըմ ալմաղա հաղըր տէյիլ տիրլէր:
Բուսլար Ուրալ թարաֆընտա իմթիյաղ իլէ իշ-
լէյէն Ամէրիգալը Գոմփանիասը տաիլլէրին-
նի պասըպ էվրազլարը կէօթիւրտիլլէր:— Բուս-
լար Ամէրիգատան եէնի չիֆթ ալէթլէրի սա-
թուն ալըյօրլար: Պէօյլէ կիտէր իսէ Բուսիա
տիւնեա թիճարէթիւնտէ էն պիրինճի եէրի թու-
թաճազ տըր, չիւքի կէրէք չիֆթիլլէր վէ կէ-
րէք Փապրիգալար միլլէթ մալի օլուպ՝ ամէլէ-
յէ պէօյիւք իւճրէթ վէրմէյօրլար վէ քիւլլիլլէթ
լի մահաուլ եէթիշէճէք տիր:

Թիւլլիլէր կէշէն սէնէ Իթալիայա պէշ ու-
ֆազ զըրհը սըփարըշ էյլէտիլլէր իտի: Տօնան-
մայը Եունանիսթանա միւսապի էթմէք գարա-
րընտա տըրլար: Ալամանլարտան գալան կէօ-
պէն զըրհըսը տալի թամիր օլմուշ տըր քի
Եունանլարտա էօյլէ պիր տրէտնօթ եօգ տըր:
Եինէ տէ վէնիլլէյօս տէյօր քի պիլիմ եէր գապթ
էթմէք նիյէթիմիլ եօգ տըր, հաղըր տօնանմա
տա մուհաֆազայա քեաֆի տիր:— Թիւրքիա
էվրօփայա օլան պօրճընա պէշ սէնէ մօրաթօ-
րիյըմ եանի պէշ սէնէ վէրմէմէք իսթէյէճէք
տէյու սէօյլէնիյօր իտի: Մալիյէ նաղըրը Շիւ-
րի պէյտէն սօրուլտուղոնտա տէմիշ տիր քի
պիլզ պիր շէյ թալէպ էթմէտիք ամմա ալաճազ
սահրպլիւրի ազըլը օլալար էօյլէ եափարլար:
— Թիւրքլէր տաիլլտէ պուլուճան փամուզ վէ
եիւն Փապրիգալարընը կէնիշլէնտիլլէրէր ի-
միշ վէ հէր պիր մէմուրա եէրլի էմթաա կիւ-
մէյի մէճպուրի էտէճէլլէր իմիշ:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Խարփութտան խապէր ալընտըղընա կէօր
Սիւրիայա հիւքէթ էտէճէք 1000 քիլի տահա
պէլլէյօրլար, լաքին եօլճմէլլէլա փարալար
եօգ տըր: Պինլէրճէ զըլլար վէ գալըլար Թիւրք
վէ Բիւրա հարէմլէրինտէ հարէթտէ եաշար
լար:— Ա. Թուլհանիսեան. Հ. Քարեգործիան
Միւթիւնա 2000 տօլար սէրվէթիւնի վասիլլէր

էլլէմիշ տիր: Ատանալը Նազար Պօլեան տախի
սէրվէթինի Հ. Բ. Ը. Մ. Է թէրք էլլէմիշ տիր:
— Պէյրութ առաջնորդը Կարօեան Սրբազան
Սիւրիա գօմիսէրի Մ. Փօնսօյը զիյարէթ էտիպ՝
եհնի մուհաճիրլէրին հալի հազդընտա մալիւ-
մաթ վէրմիշ տիր:— Հալէպտէ Պօղոս Կիւլպէնկ
եան զիբրինէ պիր մէքթէպ աշըլաճազ տըր:—
Էմվալը մէթրուքէ հալինտէ Թիւրքիատա սա-
թըլան էմլաք 1928տէն պէրու 9 միլիօն լիւրա
օրմուշ տըր: 1926 վէ 27տէ տէօրթ միլիօնլը
սաթըլմըշ տըր:— Վեր. Մ. Կ. Փափազեան պու-
քէրէ Բօմայը զիյարէթինտէ Փափա հազրէթ-
լէրինին հուզուրուհա չըգմաղա մուլաֆֆազ օլ
մուշ տըր: Միւրաճաթընտա քէնտիսինին պիր
Փրօթէսթան վէ Փրօթէսթան վալըը օլտըղընը
խապէր վէրմիշ վէ 150 դատար ուխտաւորլա-
րըն հուզուրա դապուլ օլունաճաղը կիւնիւն էվ-
վէլիսի ազլամընտա, անլէր իլէ պէրապէր քէն
տիսինին տէ դապուլ օլունաճաղընտ տախի րուխ
սաթ կէլմիշ վէ պէօյլէճէ հուզուրա չըգմըշ
տըր: Փափա հազրէթլէրի պէյազ, սաֆի պիր
էլլիսէ կիյինմիշ օլուպ, ճիւմլէսինէ պիրտէն
պէրէքթթ օգուճուշ տըր:— Վեր. Բիւզանդ Լե-
ոնեան Լօս Անկէլէսին Հայ Աւետարանական
(Հայախօս) քիլիսէսինտէն վէրիլէն տալէթի
դապուլ էթմիշ օլուպ, պու սէնէնին Ապրիլ 20,
Ջատիկ Կիրակիսինտէ օրատա իլք վաղընը վէ-
րէճէք տիր:

ՓԵՏՐ. 28, 1930ԱՏԵՔ ԲԱՀՆԻԻՄԱՅԱ ԻԱՆԷ
ԷՏԷՆԼԷՐ

Տօգ. Ն. Փաշեան (Աքէնէքթըտի) \$100,
Ռ. Մահճուպեան (Ֆիլատէրֆիա) 25, Գըլճը-
եան Ներսէս (Վաննայս) 25, Գըլճեան Գրիգոր
(Վաննայս) 15, Գալլին Գաղանճեան (Նօկա-
թըզ) 10, Յարութիւն Գաղանճեան (Նօկաթըզ)
10, Յ. Յակոբեան (Նօկաթըզ) 10, Ոմն (Նօկա-
թըզ) 10, Ճօն Գաղանճեան (Նօկաթըզ) 10, Յ.
Չուլճեան (Նօկաթըզ) 5, Ճօրճ Շամլեան (Նօ-
կաթըզ) 5, Գրիգոր Իփճեան (Վաննայս) 10,
Ռ. Եիւզիւք (Նիւ Եօրզ) 12, Պիր կէնճ 100:

ԲԱՀՆԻԻՄԱ ԻՀՏԱ ԷՏԷՆԼԷՐ

Տիկ. Մէլքիսէթեան՝ Մանուէլ Մարտի-
րոսեան, Տիկ. Մարտիկեան՝ Նուրի Պասմա-
ճեան վէ Տիկ. Օսաննա Քէօզկէրեան, Մ.
Սիւլէհեան՝ Ներսէս Ճէմէլեան, վէ Սէնէքէրիմ
Սիւլէհեան, Բիւզանդ Պալըգճեան՝ Յ. Պալըգ-

ճեան, Տօգ. Տուտազեան՝ պիր մուհաճիրէ,
Միհրան Մելքոնեան՝ Արամ Գումաշեան,
Տօգ. Ե. Քէլլէեան՝ Տ. Քիլիսյեան վէ պիր
մուհաճիրէ, Տիկ. Մարիցա Փափազեան՝ Աշ-
նանիտիս Էփօքրատիսէ, Մինաս Պօյաճեան՝
Սմբատ Ժամկոչեան, Պ. Նէֆեան՝ Պիր մու-
հաճիրէ, Ա. Թապիպեան՝ պիր մուհաճիրէ,
Տիկ. Սէլի Ամիրալ՝ Իսահակ Պատէմեան,
Հէրի Գաղանճեան՝ պիր մուհաճիրէ, Ճօն Թո-
րոսեան՝ պիր մուհաճիրէ, Տօգ. Ե. Էլմաեան՝
Տիկ. Հէլվաճեան, Արշակ Եազուպեան՝ փա-
նօյաթիտիսէ, Հայկ Չանազանեան՝ Ա. Չանա-
զանեան, Յարութիւն Քէլլէկեան՝ պիր մուհա-
ճիրէ, Սարաֆ Խոսրով՝ Ն. Երեմիկեան, Տիկ.
Օսաննա Ունճեան՝ Մովսէս Կիւլէսէրեան,
Տիկ. Կուչօեան, Տիկ. Սէմէրճեան, Յ. Մար-
տեան՝ Յովհ. Մարտեան վէ Հաննէ Խըր-
լօփեան, Կ. Գունտազճեան՝ Տիկ. Մարիամ
Գունտազճեան վէ Տիկ. Մարինոս Միսիրեա-
նա, Մ. Պէզճեան՝ Տօգ. Խալիֆեան, Միհրան
Մումճեան՝ Արամ Մումճեան, Ե. Մահսէրէ-
ճեան՝ Յակոբ Մահսէրէճեան, Լուիզ Քէրէս-
թէճեան՝ Ռուպէրթ Քէրէսթէճեան, Գըլճեան
Ներսէս՝ Մովսէս Գըլճեան, Ե. Մէլիտոնեան՝
Տիկ. Օ. Մէլիտոնեան, Ոմն՝ պիր մուհաճիրէ,
Տիկ. Ռահէլ Փանոսեան՝ պիր մուհաճիրէ,
Տիկ. Ճէմիլէ Գանճապետեան՝ Տիկ. Մ. Թէր-
զեան, Ի. Արբահամեան՝ պիր մուհաճիրէ,
Տիկ. Ռ. Նազարեան՝ Տիկ. Չէքիչեան, Տիկ.
Ա. Պուլկուրճեան՝ Տիկ Նէքթար Պուլա վէ
Տիկ. Մէլիլ Թէնէքէճեան, Օր. Լուսիա Մի-
քայէլեան՝ Պետրոս Վահանեան վէ պիր մու-
հաճիրէ, Փանոս Փօսթալեան՝ Անանիա Մինաս-
եան, Գօգմօս Գօգմիտէս՝ Վասիլ Գօգմիտէս,
Մ. Կիւրճեան՝ Չ. Տէտեան վէ Մընչէրեան,
Տիկ. Պիէթրիս Էքիզեան՝ Կարապետ Սողոմոն-
եան, Կարապետ Ֆիլիփեան՝ պիր մուհաճիրէ,
Տիկ. Օ. Պարտիզպանեան՝ պիր մուհաճիրէ,
Տիկ. Տ. Պայրամեան՝ Ճօն Պայրամեան, Տիկ.
Ե. Փազլեան՝ պիր մուհաճիրէ, Ա. Կիւլէսէր-
եան՝ Երուանդ Հասիրճեան, Սողոմոն Հասիր-
ճեան վէ պիր մուհաճիրէ, Արմ. Աճէմեան՝
Տիկ. Տ. Լ. Թաքսեան, Հայկ Սէմէրճեան՝
Տիկ. Յ. Մարաշեան, Տիկ. Եսթէր Կիւլէզ-
եան՝ Սամուէլ Սանճեան, Մ. Կ. Վասոեան՝
Նազարէթ Վասոեան, Տիկ. Սաթենիկ Ավազ-
եան վէ պիր մուհաճիրէ, Գրիգոր Իփճեան՝
Գէորգ Իփճեան, Մլէհ Գասարճեան՝ Հաճի
Գասարճեան, Տիգրան Ալիքսանեան՝ Տիկ.

Մէյրի Ալիքսանեանա վէ Հաճի Սեդրակ Պէր-
պէրեանա, Լուսթի Ալիքսանեան՝ Տիկ. Փայ-
լածու Մելլոնեանա, փ. Յ. Թուրիքեան՝ Մով-
սէս Թուրիքեանա վէ ձօ Թուրիքեանա, Գ. Եր-
րիկեան վէ Բ. Միսիսեան պիր մուհաճիրէ, Տիկ.
Մարի Բէօքէրեան՝ Յ. Բէօքէրեանա, Ալպէրթ
Գունտապեան՝ Պօլոս Աւետիքեանա, Յակոբ
Գասապեան՝ Գէորգ Գասապեանա, Մովսէս
Թէրզեան՝ Օր. Թէրզեանա, Տօգ. Փօլատեանա
վէ Տիկ. Տ. Յ. Ճէֆըրզա, Լեւոն Սօլապեան՝
Միհրան Մամասեանա, ձօրձ Մարկոսեան՝ Վ.
Մարկոսեանա, Արմէն Կիւլէսէրեան՝ Յ. Պար-
տապեանա, Վեր. Կ. Մուսճեան՝ Ս. Թէրզեա-
նա, Տիկ. Ե. Ալպէրթ՝ Տիկ. Սիմա Բէյիշեա-
նա, Լ. Լեւոնեան՝ Տիկ. Ա. Բէօքէրեանա,
Տիկ. Ե. Ափօեան՝ Սարգիս Գազանճեանա,
Սարգիս Իշխանեան՝ Գէորգ Պըշապեանա,
Տիկ. Վիլթօրիա Իշխանեան՝ Խորէն Գարա
Մանուկեանա, ձօգէֆ Մուսաեան՝ Տիկ. Սուլա-
Բիւրքեանա, ձօգէֆ Գօպեան՝ Խաչէր Գրաճ-
եանա, Ե. Սիւլէհեան՝ Մովսէս Բէյիշեանա վէ
պիր մուհաճիրէ, Նազար Թիմուրեան՝ Յ. Յ.
Տիւրիքեանա, Տիկ. Մարիցա Բէյիշեանա՝ պիր
մուհաճիրէ, Ն. Սիւլէլիտիս՝ Իւլ մուհաճիրէ-
րէ, Յ. Մուրատեան՝ Պ. Խարաճեանա, Ռու-
րէն Թաթէոսեան՝ Յովհ. Թաթէոսեանա վէ
Եր. փարսումեանա, Տօգ. Ա. Իսրայէլեան՝
Տիկ. Մէյրի Իսկէնեանա, Տիկ. Կիւլէնիա Մըդ-
ճեանա վէ Ն. Չօփուրեանա:

ՍՍԻՐ ՄԱԳՍԷՏԼԵՐԻ ԻԱՆԷ ԷՏԵՆԼԷՐ

Մամէլթէյն հասարակացութիւն

Պիր խաթուն \$5, Տէր եւ Տիկին Եթէրեան
2, Արթուր Եթէրեան 1, Տիկին Երանիկ Ա-
զըլլեան 10, Օր. Մարիամ Առաքելեան 1, Տիկ.
Մարի Պամաճեան 2, Օր. Ս. Գըսաճըպեան 5:

Եռնամիսքան վերելի հասարակացութիւն

Պիր խաթուն 5, Տիկին Բ. 5, Տիկին Երա-
նիկ Ազըլլեան 10, Օր. Մարիամ Առաքելեան 1,
Կ. Յ. Ճիրճիրեան 6.60, Տիկ. Էլիզա Միհասեան
2, Օր. Ս. Գըսաճըպեան 5:

Ամալար Մէքթէպիւն

Օր. Մարիամ Առաքելեան 1, Տիկ. Ե. Փաշ-
լեան 5, Տիկ. Մէյրի Ալիքսանեան 2, Տիկ.
Ռահէլ Չապմազեան 1:

Մէնֆատաֆի Չօպանա

Տիկին Ա. Պուլկուրճեան 2, Տիկին Պէր-
եան 1, Ն. Սիւլէլիտիս 5, Տօգ. Ե. Մ. Տուտապ-
եան 5:

Թիւրքիստան Կէլէն Մուհաֆիւրիէ

Տիկին Օսաննա Ունճեան \$5:

Աւետարանչականա

Օր. Ս. Գըսաճըպեան 5:

ԱՐԱՆԸԼԵՅՈՐ

Տիկ. Վիլթօրիա Ճէնանեան (3400 Serra
Way, Sacramento, Calif.) Տօգ. Արամ Թօրեանըն
դէվճէսի Տիկ. Խաթուն Թօրեանըն էտրէսիւի ա-
րայօր:

Սուէյտիյէ Հաճի Հապիպլիտէն Ուզունեան
Աճէմ Կարապետին էտրէսիւի Երուսաղէմին Սր.
Յակոբ Վանքընտա Վիլթօրիա Թասլապեան պիւ
մէք իսթէր: Բահնիւմայա պիւտիւրիսին:

Մ Ի Ի Ն Տ Ե Ր Ի Ճ Ա Թ

ՊէնՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

Լօմտրա Գօնֆէրանքնուան Ալաճաղմըզ

Տէրս

Բիլիսէ Թէրէննիւմլիէրի

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

Կիւնէշ Փէրթէվլիէրի վէ Կիւնէշ

Աքրահամ Նիշիւն Ուրտան Հիմրէթ Էթօի

Գրիստուր Թէմնիտ

Որքերու Կիւրակի

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

Թիւրքիա

ՏՕԳ. Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

Թապիաք Միւթալէասը — Աղաճլար

ԿԱՐԱՊԵՏ ԲԵՇԵՇԵԱՆ

ՄԻԻԹԷՆԷՎՎԻ

Սօվիյէթ Հիւլիսթիւնիսին Տիկն Հազգընտա
Եննի Նիգամը

Հուպպը Վաթան վեր. Ս. Հ. Տէվրեան

Րիօ Տէ Ժանէյրօ վեր. Հ. ԱՏԱՏՈՒՐԵԱՆ

Պէյրուքտա Հայ Աւետարանչականլար

ՄԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ